

ОШ „Јован Стерија Поповић“

Нови Београд

АНЕКС 2 ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ПЕРИОД 2018/22.Г

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА СУ:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка celovитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за celovити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;

16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним пропустом трајања и смањеним напуштањем школовања;

18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ДРУГИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко и здравствено васпитање	3	108

Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		
1	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми и активности

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ДРУГИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Редовна настава	20-22	720-792
2.	Пројектна настава	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Настава у природи	7-10 дана	
Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ДРУГИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 дана годишње	

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Назив предмета **СРПСКИ ЈЕЗИК**

Циљ Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Годишњи фонд часова	180	Недељни фонд часова	5
	Уџбеник	<i>СРПСКИ ЈЕЗИК за други разред основне школе; уџбенички комплет; ћирилица</i> <i>„Зов речи” – Читанка, Радна свеска уз Читанку, „О језику” – граматика, Абецедар – Уџбеник за учење латинице, Радмила Жежељ, КЛЕТ</i>	
	остало	Свеска, прибор за писање, разредна словарица Приручници за учитеље, рачунар, презентације, игрице...	
Наставне методе	Вербална, текстуална, писаних радова, илистративна, демонстративна, хеуристичка		
Иновације	Посећивање позоришних представа, интегративни дани, употреба паметне табле, интерактивних едукативних игрица, пројекти		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену научног, прати ниво савладаности	
	ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, јавне и културне установе, природна окружења, локална заједница		

Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци
Сарадња	... са другим одељењима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице; сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава (Стручна друштва, ЦК, ДУБ, ПД Н.Бгд.)...
Јавни час	Великом Вуку у част, јавни час у Музеју Вука и Доситеја Обрада драмског текста „Шума живот значи“, Жана Сомборац

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
<ul style="list-style-type: none"> – разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; – одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; – одреди редослед догађаја у тексту; – уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – разликује стих и строфу; 		ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија Народна песма: Да вам певам што истина није/Мишја моба Народна песма: Мајка Јова у ружи родила/Санак иде низ улицу Јован Јовановић Змај: Пролећница/Хвала Војислав Илић: Први снег Бранко Ћопић: Огласи „Шумских новина“ (одломци), Болесник на три спрата Душан Радовић: Лепо је све што је мало, Мама Драган Лукић: Школа, Равнотежа Мирослав Антић: Тајна Душко Трифуновић: Два јарца Григор Витез: Дохвати ми, тата, мјесец Александар Сергејевич Пушкин: Бајка о рибару и рибици (читање у наставцима)	Усмене провере Препричавање Контролна вежба

– уочи стихове који се римују;
– објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни;
– наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота;
– чита текст поштујући интонацију реченице/стиха;
– изражајно рецитије песму;
– изводи драмске текстове;
– износи своје мишљење о тексту;

КЊИЖЕВНОСТ

Проза

Народна прича: Свети Сава, отац и син/Свети Сава и отац и мати са малим дететом
Народна прича: Седам прUTOва
Народна басна: Бик и зец/Коњ и магарац
Доситеј Обрадовић: Пас и његова сенка/Коњ и магаре
Десанка Максимовић: Бајка о лабуду
Гроздана Олујић: Шаренорепа
Градимиr Стојковић: Деда Милоје
Мирјана Стефановић: Златне рибице не праве штету
Ђани Родари: Кад дедица не зна да прича приче
Су Ју Ђин: Свитац тражи пријатеља
Феликс Салтен: Бамби (одломак по избору)
Драмски текстови
Александар Поповић: Два писма
Ана Миловановић: Слатка математика
Гвидо Тартаља: Оцене
Тоде Николетић: Шума живот значи
Популарни и информативни текстови
Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Доситеј Обрадовић (баснописац), Никола Тесла (приче из детињства), знаменита завичајна личност и др.)

		<p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА</p> <p>1. Избор из кратких народних умотворина (загонетке, пословице, брзалице, питалице, разбрајалице)</p> <p>2. Ханс Кристијан Андерсен: Принцеца на зрну грашка, Царево ново одело, Девојчица са шибицама</p> <p>3. Десанка Максимовић: Ако је веровати мојој баки, Прстен на морском дну, Бајка о трешњи, Сликарка зима, Како су пужу украли кућу, Три патуљка, Чика-Мраз, Божић-батини цртежи, Траве говоре бакиним гласом, Орашчићи-палчићи, Кћи вилиног коњица (три бајке по избору ученика)</p> <p>4. Љубивоје Ршумовић, избор из збирке песама Ма шта ми рече (Једног дана, Др, Десет љутих гусара, Ишли смо у Африку, Ако желиш мишице, Уторак вече ма шта ми рече, Има један, Телефонијада, Дете, Вуче вуче бубо лења, Вук и овца)</p> <p>5. Драгомир Ђорђевић, избор песама (Кад сам био мали, Бабе су нам сјајне, Рецепт за деду, Све су мајке, Ја сам био срећно дете, Једном давно ко зна када, Првоаприлска песма, Ми имамо машту, Тајанствена песма, Бити пекар то је сјајно, Успон једног лава, Стонога, Вештице су само трик)</p> <p>6. Избор из кратких прича за децу: Бранко Стевановић, Прича из ормана, Весна Видојевић Гајевић, Бркљача, Дејан Алексић, Једном је један дечко зевнуо.</p> <p>Књижевни појмови:</p> <ul style="list-style-type: none"> – стих, строфа, рима; – народна успаванка; – басна; – бајка; – тема, место и време збивања, редослед догађаја; 	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> – главни и споредни лик (изглед, основне особине и поступци); – лица у драмском тексту за децу.	
--	--	---	--

<p>– разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике;</p> <p>– разликује врсте речи у типичним случајевима;</p> <p>– одређује основне граматичке категорије именица и глагола;</p> <p>– разликује реченице по облику и значењу;</p> <p>– поштује и примењује основна правописна правила;</p>	<p>ЈЕЗИК</p> <p>Грамматика, правопис и ортографија</p>	<p>Глас и слог; самогласници и сугласници.</p> <p>Врсте речи: именице (властите и заједничке); род и број именица; глаголи; глаголска времена: прошло, садашње, будуће време; потврдни и одрични глаголски облици; придеви (описни); бројеви (основни и редни).</p> <p>Реченице: обавештајне, упитне, заповедне и узвичне. Потврдне и одричне реченице.</p> <p>Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) и једночланих географских назива.</p> <p>Спојено и одвојено писање речи: писање речце ли и речце не уз глаголе.</p> <p>Интерпункција: тачка (на крају реченице и иза редног броја); две тачке и запета у набрајању; писање датума арапским и римским цифрама.</p> <p>Писање скраћеница: (мерне јединице и опште скраћенице ОШ, бр., итд., стр. инпр.).</p>	<p>Контролна вежба</p> <p>Диктат</p>
<p>– влада основном техником читања и писања латиничког текста;</p> <p>– пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном);</p> <p>– користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање;</p> <p>– правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину;</p>	<p>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</p>	<p>Друго писмо (латиница): штампана и писана слова. Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања.</p> <p>План за препричавање кратких текстова (лирских, епских, драмских) састављен од уопштених питања.</p> <p>План описивања на основу непосредног посматрања.</p> <p>Правописне вежбе: преписивање, диктат и самостално писање.</p> <p>Језичке вежбе: загонетке, ребуси, укрштене речи, осмосмерке, асоцијације, састављање реченица, проширивање задатих реченица.</p> <p>Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица, опис бића и предмета.</p> <p>Сценско приказивање драмског/драматизованог текста.</p>	<p>Усмена провера</p> <p>Контролна вежба</p> <p>Писање састава</p> <p>Препричавање</p> <p>Диктат</p>

Наставна тема	НИВО ПОСТИГНУЋА – ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Говорна култура	<p><i>Једино у области Говорна култура нису описани захтеви у сва три нивоа</i></p> <p>1. У области ГОВОРНА КУЛТУРА ученик/ученица:</p> <p>1.2.CJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: учествује у њему ; пажљиво слуша своје саговорнике</p> <p>1.2.CJ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања</p> <p>1.2.CJ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певушења“ или „скандирања“</p> <p>1.2.CJ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља</p> <p>1.2.CJ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему</p> <p>1.2.CJ.0.1.6. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју</p>		
Вештина читања и разумевања прочитаног	<p>1.2.CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничког текста</p> <p>1.2.CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом,</p> <p>1.2.CJ.1.2.3. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник)</p> <p>1.2.CJ.1.2.4. одређује основну тему текста</p> <p>1.2.CJ.1.2.5. разуме дословно значење текста</p> <p>1.2.CJ.1.2.6. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли мусе допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате;</p>	<p>1.2.CJ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха;</p> <p>1.2.CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом</p> <p>1.2.CJ.2.2.3. одређује след догађаја у тексту</p> <p>1.2.CJ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. проналази део/деталј који је приказан на илустрацији</p> <p>1.2.CJ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену</p> <p>1.2.CJ.2.2.6. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама и сл.)</p>	<p>1.2.CJ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста</p> <p>1.2.CJ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. текст, табела, графички приказ)</p> <p>1.2.CJ.3.2.3. разликује различита гледишта заступљена у информативном тексту (нпр. мишљење аутора текста vs. мишљења учесника у догађају)</p> <p>1.2.CJ.3.2.4. представља текст у одговарајућој нелинеарној форми (уноси</p>

	<p>издваја речи које су му непознате</p>	<p>1.2.CJ.2.2.7. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова 1.2.CJ.2.2.8. издваја делове текста који су му нејасни 1.2.CJ.2.2.9. вреднује примереност илустрација које прате текст; наводи разлоге за избор одређене илустрације</p>	<p>податке из текста у дату табелу) 1.2.CJ.3.2.5. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста)</p>
<p>Писано изражавање</p>	<p>1.2.CJ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице 1.2.CJ.1.3.2. уме да се потпише 1.2.CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком 1.2.CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе 1.2.CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре 1.2.CJ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме 1.2.CJ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст 1.2.CJ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава 1.2.CJ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.) 1.2.CJ.1.3.10. пише честитку</p>	<p>1.2.CJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) 1.2.CJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена једночланих држава и места; правилно пише гласове <u>ћ</u>, <u>ч</u>, <u>ђ</u>, <u>џ</u>; правилно пише речцу <u>ли</u> и речцу <u>не</u>; употребљава запету при набрајању 1.2.CJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици) 1.2.CJ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима 1.2.CJ.2.3.5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној) 1.2.CJ.2.3.6. саставља кратак наративни текст 1.2.CJ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст 1.2.CJ.2.3.9. користи фонд речи примерен узрасту;</p>	<p>1.2.CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; 1.2.CJ.3.3.2. јасно структурира текст 1.2.CJ.3.3.3. користи богат фонд речи (у односу на узраст)</p>

	(за Нову годину, рођендан)		
Граматика и лексикологија	<p>1.2.CJ.1.4.1. препознаје врсте речи (именице и глаголе)</p> <p>1.2.CJ.1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време (презент, перфекат и футур)</p> <p>1.2.CJ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)</p> <p>У подобласти ЛЕКСИКОЛОГИЈА ученик/ученица:</p> <p>1.2.CJ.1.4.4. препознаје антонимију</p> <p>1.2.CJ.1.4.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.)</p>	<p>1.2.CJ.2.4.1. одређује врсте речи (именице и глаголе)</p> <p>1.2.CJ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице;</p> <p>1.2.CJ.2.4.3. препознаје субјекат и глаголски предикат</p> <p>1.2.CJ.2.4.4. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)</p> <p>У подобласти ЛЕКСИКОЛОГИЈА ученик/ученица:</p> <p>1.2.CJ.2.4.8. препознаје синонимију</p> <p>1.2.CJ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава</p>	<p>1.2.CJ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи (властите и заједничке именице и глаголе)</p> <p>1.2.CJ.3.4.2. уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму:</p> <p>У подобласти ЛЕКСИКОЛОГИЈА ученик/ученица:</p> <p>1.2.CJ.3.4.3. препознаје значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/контекста у којем су употребљени</p> <p>1.2.CJ.3.4.4. употребљава речи у основном и пренесеном/фигуративном значењу</p>

КЊИЖЕВНОСТ	<p>1.2.CJ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст</p> <p>1.2.CJ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту</p>	<p>1.2.CJ.2.5.1. препознаје фолклорне форме (кратке народне умотворине - пословице, загонетке, брзалице)</p> <p>1.2.CJ.2.5.2. препознаје стих и строфу у лирској песми</p> <p>1.2.CJ.2.5.3. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима</p> <p>књижевноуметничком тексту</p> <p>1.2.CJ.2.5.4. уочава везе међу догађајима (нпр. одређује редослед догађаја у књижевно-уметничком тексту)</p>	<p>1.2.CJ.1.5.1. препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме</p> <p>1.2.CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну)</p> <p>1.2.CJ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевно-уметничком тексту</p> <p>1.2.CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту</p>
-------------------	---	--	--

Назив предмета	СТРАНИ ЈЕЗИК – ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК
Циљ	Циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Годишњи фонд часова	72	Недељни фонд часова	2
Наставна средства	Уџбеник остало	<i>OurDiscovery Island 1, енглески језик за други разред основне школе, LinnetteAnselErocak, JeannePerrett, АКРОНОЛО</i> Свеска, прибор за писање, приручници за наставнике, рачунар, презентације, игрице...	
Наставне методе	Вербална, текстуална, писаних радова, илистративна, демонстративна, хеуристичка		
Иновације	интегративни дани, употреба паметне табле, интерактивних едукативних игрица		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену научног, прати ниво савладаности	
	ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, јавне установе, природна окружења		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци		
Јавни час			

ИСХОДИ	КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	ЈЕЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ (у комуникативним функцијама) САДРЖАЈИ	Начин провере
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:			

<ul style="list-style-type: none"> - поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; - представи себе и другог; 	<p>ПОЗДРАВЉАЊЕ</p>	<p>Hi! Hello. Good morning/afternoon/evening/night. How are you? I'm fine, thank you, and you? Goodbye. Bye. See you (later/tomorrow). Have a nice day/weekend! Thanks, same to you!</p> <p>(Интер)културни садржаји: Формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости.</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>
<ul style="list-style-type: none"> - разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих; 	<p>ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА</p>	<p>My name's Maria /I'm Maria. What's your name? What's your phone number? It's... This is my friend. His name's/name is Marko. Maria, this is Barbara. Barbara, this is Maria. This is Miss Ivona. She's my teacher. That is Mr Jones. He's a doctor. Who's this/that? It's my father. Is this your family? She's not my sister, she's my friend. Who's in the picture? It's my brother. His name's Milan. How old is he? He's 12.</p> <p>Личне заменице у функцији субјекта – I, you</p> <p>Присвојни придеви – my, your... Показне заменице – this, that</p> <p>Глагол to be – the Present Simple Tense</p> <p>Питања са Who/What/How (old)</p> <p>Основни бројеви (1–20)</p> <p>(Интер)културни садржаји: Препознавање најосновнијих сличности и разлика у начину упознавања, представљања и размене основних личних података у нашој земљи и земљама енглеског говорног подручја.</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>

<ul style="list-style-type: none"> - разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих; - даје кратка и једноставна упутства и налоге; 	<p>РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА</p>	<p>Let's start/begin. Are you ready? Quiet, please. Listen to me! Look! Look at me/the picture! Sit down. Stand up. Turn around. Jump. Say hello/goodbye to your friend. Open/Close your books/notebooks. Put down your pencils. Pick up the rubber. Wash your hands. Open the window, please. Come in/over/here/to the board. Give me your book, please. Don't do that. Listen and say/chant/sing/do/number/find /match/draw/paint/repeat... Cut out/stick/point to... Colour the door yellow. Count from ... to .... My turn now. Touch your eyes. Move your body. Put on your T-shirt.Take off your shoes. Hurry up! Quick! Watch out! I understand /I don't understand. I'm finished.</p> <p>Императив Присвојни придеви – my, your... (Интер)културни садржаји: Поштовање основних норми учтивости; дечје песме одговарајућег садржаја.</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>
<ul style="list-style-type: none"> - разуме позив и реагује на њега; - упути позив на заједничку активност; 	<p>ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ</p>	<p>Let's play football /the memory game/go to the park/sing. It's time for lunch/school! Come and play with me! Come to my birthdayparty. Cool! Super! Great! OK. All right. Sorry, I can't.</p> <p>Императив (Интер)културни садржаји: Прикладно прихватање и одбијање позива; прослава рођендана, игре, забава и разонода</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>
<ul style="list-style-type: none"> - разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; - упути кратке и 	<p>ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА</p>	<p>Can /May I have an apple, please? Yes, here you are. Thank you/Thank you, Maria /Thanks. You're welcome. No, sorry/Not now/No, you can't. Can you help me, please? Can/May I have some water,</p>	<p>Усмена провера, контролне</p>

<p>једноставне молбе;</p> <ul style="list-style-type: none"> - искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин; 		<p>please? Can/May I go to the toilet/go out/come in? Excuse me, Teacher, ...? I can't see. Can you move, please? Sorry, can you repeat that, please? I'm sorry I'm late. It's OK. No problem.</p> <p>Модални глаголи за изражавање молбе – цан/мау (Интер)културни садржаји: Правила учтиве комуникације.</p>	<p>вежбе</p>
<ul style="list-style-type: none"> - разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; - упути једноставне честитке; 	<p>ЧЕСТИТАЊЕ</p>	<p>Happy birthday to you! Here's a present for you! It's New Year's Eve. Happy New Year! It's Christmas Eve. Merry Christmas! It's Valentine's Day! Happy Valentine's Day! Happy Easter! Thanks, same to you! Hurray!</p> <p>(Интер)културни садржаји: Најзначајнији празници и начин обележавања /прославе и честитања; пригодне дечје песме и игре.</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>
<ul style="list-style-type: none"> - препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; - разуме једноставне описе бића, предмета и места; - опише бића, предмете и места користећи једноставна 	<p>ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА</p>	<p>What's this/that? It's a/an... Is it a/an...? It's not a pen, it's a pencil. It's not short, it's long. What colour is it? It's grey. The crayon is grey. She's got a small nose and big blue eyes. She's wearing a white dress. I've got two hands and two feet. Has he got four legs? No, he hasn't, he's got two legs. This is my house. It's got big windows. Has it got a garden? There's a park/toyshop/supermarket in my town. There are two playgrounds, too.</p> <p>Глаголи have got, to be за давање описа Егзистенцијално There is/are... Правилна множина именица: leg – legs,</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>

језичка средства;		arm – arms... Неправилна множина основних именица: foot – feet... The Present Continuous Tense за описивање тренутних радњи. (Интер)културни садржаји: Дечје песме и приче одговарајућег садржаја.	
<ul style="list-style-type: none"> - разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима; 	ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	<p>I'm not thirsty, I'm hungry. Here's a sandwich for you. Do you want some water? Yes, please. I want fruit. No, thank you. I'm so happy/sad! Are you hot/cold?</p> <p>The Present Simple Tense (be, want)</p> <p>(Интер)културни садржаји: Правила учтиве комуникације.</p>	Усмена провера, контролне вежбе
<ul style="list-style-type: none"> - разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих; - тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору; 	ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ	<p>Where's my dad? Is he in the house? No, he's in the garage. Where's your dog? It's in the garden. Where's my bag? It's under the chair/in the wardrobe. Where's the toilet? It's here/overthere.</p> <p>Прилози и предлози за изражавање положаја и просторних односа – here, there, in, on, under</p> <p>Питања са Where</p> <p>(Интер)културни садржаји: Култура становања: село, град.</p>	Усмена провера, контролне вежбе
<ul style="list-style-type: none"> - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време 	ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА	<p>What day is it today? It's Monday.</p> <p>It's cold and rainy today. The Present Simple Tense глагола to be</p> <p>Питања са What</p>	Усмена провера, контролне вежбе

		(Интер)културни садржаји: јавни простор; типичан изглед места.	
<ul style="list-style-type: none"> - разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање; 	ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/ НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/ НЕПОСЕДОВАЊА	<p>This is my ball. Is that your bike? I've got a dog. Have you got a pet? He/She's got two brothers. Who's got a /an...? Here's your pen.</p> <p>Присвојни придеви <i>my, your...</i></p> <p>Have got за изражавање припадања/поседовања</p> <p>(Интер)културни садржаји: Породица, пријатељи, кућни љубимци, играчке.</p>	Усмена провера, контролне вежбе
<ul style="list-style-type: none"> - разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих; - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима; 	ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА/ НЕДОПАДАЊА	<p>Do you like orange juice? Yes, I do. /No, I don't. I like fish and chips, but I don't like chicken or rice. Do you like games? I love my family.</p> <p>The Present Simple Tense glagola like/love. (Inter)kulturni sadržaji: Popularna hrana i piće; porodica</p>	Усмена провера, контролне вежбе
<ul style="list-style-type: none"> - разуме једноставне исказе који се односе на изражавање способности; 	ИЗРАЖАВАЊЕ СПОСОБНОСТИ	<p>I can/can't sing. I can draw, but I can't read. Can you swim? Yes, I can. No, I can't. No, but I can run This is my parrot. It can talk. A penguin can't fly.</p>	Усмена провера,

<p>- тражи информацију о туђим способностима и саопшти шта он/она или неко други може/не може/уме/не уме да уради;</p>		<p>Модални глагол <i>цан</i> за изражавање способности. (Интер)културни садржаји: Школске активности, кућни љубимци и свет природе</p>	<p>контролне вежбе</p>
<p>- разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине.</p>	<p>ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ И БРОЈЕВА</p>	<p>How many balls? 15 balls. Основни бројеви до 20. Правилна множина именица. Питања са How many. (Интер)културни садржаји: Школско окружење.</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>

<p>Назив предмета</p>	<p>МАТЕМАТИКА</p>
<p>Циљ</p>	<p>Циљ учења предмета математика је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.</p>

<p>Годишњи фонд часова</p>	<p>180</p>	<p>Недељни фонд часова</p>	<p>5</p>
<p>Наставна средства</p>	<p>Уџбеник</p>	<p><i>Математика 2, уџбеник за други разред основне школе; Ћирилица, Математика 2, радни листови за други разред основне школе (први и други део) ћирилица; (уџбенички комплет), Сања Маричић, Драгица Ђуровић, БИГЗ школство</i></p>	
	<p>Остало</p>	<p>Свеска, прибор за писање, модели геометријских тела, рачуналке, математичка коцка, справе за мерење дужине и новчанице, рачунар, презентације, интернет, игрице</p>	

Наставне методе	Вербална, текстуална, демонстративна, илустративна, хеуристичка, експериментална	
Иновације	Рачунање помоћу математичке коцке, интегративни дани, употреба паметне табле, интерактивних едукативних игрица, комбинација са физичким активностима	
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно (посматрање, уочавање, одређивање, упоређивање, образлагање, цртање, запажање, разликовање, именовање, откривање, класификовање, бројање, читање, записивање, увиђање, анализа, проверавање, мерење, процењивање, писање, резање, пресавијање)
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, јавне установе, природно окружење	
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци	
Јавни час	Таблица множења у wordwall алату, утврђивање, Маријана Вељић Таблица множења у оквиру полигона препрека, утврђивање– функционално знање, Љиљана Инђић и Светлана Веселић	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	Начин провере
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:			

<ul style="list-style-type: none"> - одреди десетице најближе датом броју; - усмено сабира и одузима бројеве до 100; - користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац; - примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања; - усмено множи и дели у оквиру прве стотине; - израчуна вредност бројевног израза са највише две операције; - реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења; - одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом; - одреди делове (облика $\frac{1}{n}$) дате величине; - изрази одређену суму новца преко различитих апоена; - прочита број записан римским цифрама и напишедати број римским цифрама; - прикаже мањи број 	<p>БРОЈЕВИ</p>	<p>Први део</p> <p>Сабирање и одузимање са преласком. Замена места и здруживање сабирака.</p> <p>Веза сабирања и одузимања.</p> <p>Једначине са једном операцијом (сабирање или одузимање).</p> <p>Римске цифре I, V, X, L, C</p> <p>Други део</p> <p>Множење и дељење (таблично)</p> <p>Нула и јединица као чиниоци; нула као дељеник. Замена места и здруживање чинилаца.</p> <p>Трећи део</p> <p>Редослед рачунских операција.</p> <p>Множење и дељење збира и разлике бројем.</p> <p>Веза множења и дељења. Једначине са једном операцијом (множење или дељење).</p> <p>Бројевни изрази. Формирање израза на основу реалистичних ситуација.</p> <p>Разломци облика $\frac{1}{n}$, $1 \leq n \leq 10$, визуелно и симболичко представљање.</p>	<p>Контролна вежба</p> <p>Усмена провера</p>
---	----------------	--	--

података у таблици и
стубичастим дијаграмом;

- уочи правило и одреди
следећи члан започетог
низа;

<ul style="list-style-type: none"> - разликује дуж, полуправу и праву; - одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); - одреди обим геометријске фигуре; - нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; - уочи подударне фигуре на датом цртежу; - уочи симетричне фигуре; - допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву; 	<p style="text-align: center;">ГЕОМЕТРИЈА</p>	<p>Први део Дуж, права и полуправа. Тачка и права. Отворена и затворена изломљена линија. Графичко надовезивање дужи. Дужина изломљене линије. Обим геометријских фигура без употребе формула.</p> <p>Други део Цртање правоугаоника, квадрата и троугла на квадратној мрежи, на тачкастој мрежи. Симетричне фигуре. Подударност фигура (интуитивно).</p>	<p>Контролна вежба</p> <p>Усмена провера</p>
<ul style="list-style-type: none"> - изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; - измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине - чита и запише време са часовника; - користи јединице за време у једноставним ситуацијама 	<p style="text-align: center;">МЕРЕЊЕ И МЕРЕ</p>	<p>Мерење дужине стандардним мерним јединицама (м, дм, цм).</p> <p>Мерење времена (дан, месец, година, час, минут).</p>	<p>Контролна вежба</p> <p>Усмена провера</p>

**ОПШТИ СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА
ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ЗА II РАЗРЕД - МАТЕМАТИКА**

Наставна тема	НИВО ПОСТИГНУЋА – ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Природни бројеви и операције са њима	<p>1.2.МА.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини</p> <p>1.2.МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са једном операцијом сабирања или одузимања у оквиру прве стотине</p> <p>1.2.МА.1.1.3. множи и дели таблично</p> <p>1.2.МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом</p> <p>1.2.МА.1.3.1. уме да израчуна половину, неке целине</p>	<p>1.2.МА.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројни систем</p> <p>1.2.МА.2.1.2. уме да одреди десетицу, најближу датом броју</p> <p>1.2.МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза</p> <p>1.2.МА.2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције</p> <p>1.2.МА.2.1.5. уме да решава једноставне једначине</p>	<p>1.2.МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака</p> <p>1.2.МА.3.1.2. зна својства операција сабирања и уме да их примени.</p> <p>1.2.МА.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет</p> <p>1.2.МА.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми</p>

<p style="text-align: center;">Геометрија</p>	<p>1.2.МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа) 1.2.МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине 1.2.МА.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица</p>	<p>1.2.МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни 1.2.МА.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине</p>	
<p style="text-align: center;">Мерење и мере</p>	<p>1.2.МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама</p>	<p>1.2.МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама 1.2.МА.2.4.2. зна јединице за време (минут, сат, дан, месец, година) и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама</p>	<p>1.2.МА.3.4.1. зна јединице за време (минут, сат, дан, месец, година) и уме да пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама</p>

Назив предмета	СВЕТ ОКО НАС	
Циљ	Циљ учења предмета свет око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.	
Годишњи фонд часова	72	Недељни фонд часова 2
Наставна средства	Уџбеник остало	<i>Свет око нас, уџбеник за други разред основне школе;</i> <i>Свет око нас, радна свеска за други разред основне школе;</i> ћирилица;(уџбенички комплет), Сања Благоданић, Зорица Ковачевић, Славица Јовић Свеска, прибор за писање, енциклопедије, приручници за наставнике, рачунар, презентације, игрице...
Наставне методе	Вербална, текстуална, писаних радова, илистративна, демонстративна, хеуристичка	
Иновације	интегративни дани, употреба паметне табле, интерактивних едукативних игрица, интернет, презентације	
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену научног, прати ниво савладаности
	ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, јавне установе, природна окружења	
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци	
Сарадња	... са другим одељењима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице; сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава (Стручна друштва, ЦК, ДУБ, ПД Н.Бгд.)	
Јавни час	Меримо време часовником – Оливера Савић Кољаја Ђак некад и сад, јавни час у Педагошком музеју, РВ другог разреда	

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА		САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
<ul style="list-style-type: none"> - идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; - оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; - се понаша тако да уважава различитости других људи; - прихвати последице када прекрши правила понашања групе; - сарађује са другима у групи на заједничким активностима; - разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота; - препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима; - одреди тип насеља на основу његових карактеристика; - повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са 	НАСЕЉЕ СА ОКОЛИНОМ	Ја и други	<p>Групе људи: родбина, (ван)школска заједница, становници насеља.</p> <p>Права и обавезе чланова група.</p> <p>Однос потреба и жеља.</p> <p>Правила понашања појединаца и група. Породични, школски и празници насеља.</p>	Усмена провера, Контролне вежбе
		Култура живљења	<p>Симболи Републике Србије: грб, застава и химна.</p> <p>Типови насеља: село, град.</p> <p>Здрав начин живота: хигијена тела, разноврсна исхрана, број obroка, боравак у природи и физичка активност.</p> <p>Врсте саобраћаја (копнени, водни и ваздушни и одговарајућа превозна средства).</p> <p>Безбедно понашање у саобраћају у насељу (кретање улицом и путем без тротоара, прелажење улице и пута без пешачког прелаза.</p> <p>Правила понашања у превозним средствима (аутомобил и јавни превоз).</p> <p>Временске непогоде (олуја, град, мећава) и безбедно понашање у затвореном и на отвореном простору.</p>	Усмена провера, Контролне вежбе
		Човек ствара	<p>Материјали (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина, глина/пластелин) и производи људског рада.</p> <p>Еластичност материјала.</p>	Усмена провера, Контролне вежбе

<p>очувањем здравља;</p> <ul style="list-style-type: none"> - одржава личну хигијену – руку, зуба и чулних органа; - примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; - безбедно поступа пре и током временских непогода; - истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; - одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; - пронађе нову намену коришћеним предметима; - наводи примере различитих облика - кретања у окружењу; - одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће; - измери растојање које тело пређе током свог кретања; - пронађе тражени објекат у насељу помоћу адресе/карактеристичн 		<p>Кретање и оријентац ија у простору и времену</p>	<p>Својства материјала одређују њихову употребу. Нова намена предмета направљених од различитих материјала. Занимања људи у граду и селу.</p> <p>Различити облици кретања тела (хода, скаче, трчи, пада, лети, плива, котрља се, клизи). Утицај облика тела, подлоге и средине на кретање по равной подлози и пређено растојање тела. Сналажење у насељу помоћу адресе (улица, кућни број) и карактеристичних објеката. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: минут, сат, дан, седмица, месец, година, датум, годишња доба. Средства за мерење времена: часовник, календар, лента времена.</p> <p>Рељеф и облици рељефа: узвишења, (брдо, планина) удубљења (долине, котлине) и равнице. Рељеф у насељу и околини. Облици појављивања воде: површинске воде (текуће, стајаће) и њихови делови (извор, ток, корито, обала). Површинске воде у насељу и околини. Заједничке особине живих бића (дисање, исхрана, раст,</p>	<p>Усмена провера, Контролне вежбе</p>
---	--	--	---	--

<p>их објеката;</p> <ul style="list-style-type: none"> - именује занимања људи у свом насељу са околином; - одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; - забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена; - разликује облике рељефа у свом насељу и околини; - разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини; - идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; - повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/улогама; - разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; - разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране; - наведе примере који 		<p>Разноврсност природе</p>	<p>остављање потомства). Функције (улога) делова тела живих бића. Разноврсност биљака у окружењу (зеласте и дрвенасте; лишћарске и четинарске). Разноврсност животиња у околини (домаће и дивље; биљоједи, месоједи и сваштоједи). Значај биљака и животиња за човека. Улога човека у очувању природе (штедња производа који се користе у свакодневном животу, разврставање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама). Сунчева светлост и топлота, вода, ваздух и земљиште – неопходни услови за живот. Промене у природи и активности људи у зависности од годишњих доба.</p>	
--	--	------------------------------------	---	--

<p>показују значај биљака и животиња за човека;</p> <ul style="list-style-type: none"> - штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; - разврста отпад на предвиђена места; - негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу; - препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; - повеже промене у природи и активности људи са годишњим добима; - изведе једноставне огледе пратећи упутства; - повеже резултате рада са уложеним трудом.				
---	--	--	--	--

ОПШТИ СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА

Наставна тема	НИВО ПОСТИГНУЋА – ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Жива и нежива природа	1.2.СОН. 1.1.1. знако и шта чини живу и неживу природу	1.2.СОН.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима	1.2.СОН.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима
	1.2.СОН.1.1.2. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума:изгледу, начину исхране, кретања и размножавању. 1.2.СОН.1.1.3. препознаје и именује делове тела живих бића	1.2.СОН.2.1.2. зна основне разлике између биљака, животиња и људи	
Екологија	1.2.СОН.1.2.1. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе	1.2.СОН.2.2.1. разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе 1.2. СОН.2.2.2. зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити	
	1.2.СОН. 1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха	1.2.СОН.2.3.1. зна својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање	1.2.СОН .3.3.1. разуме како загревање и хлађење воде и ваздуха утичу на појаве у природи
Материјали	1.2.СОН.1.3.2. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност.	1.2.СОН.2.3.2.разликује материјале који су добри проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису.	
	1.2.СОН .1.4.1. уме да препозна кретање телау различитим појавама		

ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ЗА II РАЗРЕД – СВЕТ ОКО НАС

	<p>1.2.СОН.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна</p> <p>1.2.СОН. 1.4.3. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година</p> <p>1.2.СОН .1.4.4. уме да прочита тражене информације са часовника и календара</p>		
Друштво	<p>1.2.СОН. 1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови</p> <p>1.2.СОН. 1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу</p> <p>1.2.СОН.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите</p>	1.2.СОН.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова.	1.2.СОН .3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима
Држава Србија и њена прошлост	1.2.СОН .1.6.1. зна основне типове насеља	1.2.СОН.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини.	

Назив предмета	ЛИКОВНА КУЛТУРА
Циљ	Циљ учења предмета ликовна култура је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Годишњи фонд часова	72	Недељни фонд часова	2
Наставна средства	Уџбеник	<i>Ликовна култура, уџбеник за други разред основне школе;</i> Ћирилица, Јелена Коштица, Горан Ратковић, ЕДУКА	
	остало	Прибор за цртање, сликање, вајање, илустрације	
Наставне методе	Вербална, илустративна, демонстративна		
Иновације	Интернет, презентације, паметна табла, интегративни дан		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену научног, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно(посматрање, опажање, уочавање, разговор, дискутовање, цртање, сликање, обликовање и вајање, анализа и синтеза, упоређивање и обрада материјала, практичан рад, комбиновање)	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, јавне и културне установе, природно окружење		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци		
Сарадња	са другим одељењима, родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама(Пријатељи деце, ДУБ,...) културним институцијама и другим установама локалне заједнице (Црвени крст, Дом здравља,...)		
Јавни час	Боје, облици и детаљи, обрада, Љиљана Инђић Боје, облици и пророда, обрада, Светлана Веселић Костими и маске , обрада, Жана Сомборац Испупчено – удубљено, обрада, РВ другог разреда		

--	--

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈ И	Начин провере
<ul style="list-style-type: none"> – користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; – изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; – користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; – изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког дела; – идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу; – преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; – тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу; – изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања; – упоређује свој и туђ 	ОБЛИЦИ	<p>Облици (светлост као услов за опажање облика; визуелне карактеристике природних и вештачких облика; дизајн предмета за свакодневну употребу).</p> <p>Супротности (обојено и безбојно, једноставно и сложено, испупчено и удубљено, ближе и даље...).</p> <p>Облик и целина (истакнути део целине; везивање и спајање облика).</p>	Анализа продуката дечијег рада
	СПОРАЗУМЕВАЊЕ	<p>Тумачење (невербално и визуелно изражавање; садржај визуелних информација).</p> <p>Слика и реч (редослед радње у стрипу; знаци; лепо писање; честитке).</p>	Анализа продуката дечијег рада
	ЛИКОВНЕ ИГРЕ	<p>Боја (светле и тамне боје; боја и облик; боја и звук).</p> <p>Замишљања (стварност и машта).</p>	Анализа продуката дечијег рада и игре
	ПРОСТОР	<p>Простор (обликовање простора – школа, учионица, соба; музеј).</p> <p>Кретање (кретање једног облика у простору; кретање више облика у простору).</p> <p>Сцена (маске, костими, реквизити)</p>	Анализа продуката дечијег рада

<p>естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;</p> <ul style="list-style-type: none"> – повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте; – пружи основне информације о одабраном музеју; – разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.			
--	--	--	--

Назив предмета	МУЗИЧКА КУЛТУРА
Циљ	Циљ учења предмета музичка култура је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
Наставна средства	Уџбеник	<i>Музичка култура 2, уџбеник за други разред основне школе;</i> Ђирилица, Маја Обрадовић, ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО	
	Остало	КД- Музичка култура за 2.разред, рачунар	
Наставне методе	Вербална, демонстративна, илустративна, текстуална		
Иновације	Интернет, паметна табла, интерактивне едукативне игрице, интегративни дан		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену научног, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно(певање по слуху, свирање, анализа, синтеза, помагање различитим звучним и музичким помагалима, активност у музичком стваралаштву, импровизација)	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, природно окружење, јавне и културне установе		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци		
Јавни час			

ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ /ТЕМЕ	САДРЖАЈИ	Начин провере
---	-----------------	----------	---------------

<ul style="list-style-type: none"> – објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; – разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – издвоји основне музичке изражајне елементе; – препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; – повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима; – изговара бројалице у ритму, уз покрет; – пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; – изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; – примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; – свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; – повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама; – повезује ритам са графичким приказом; – објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; – учествује у школским приредбама и 	<p>СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ</p>	<p>Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук-лик, музика-радња.</p> <p>Композиције које илуструју различита осећања.</p> <p>Звук и тон (извори) – звуци из природе и окружења.</p> <p>Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак-дуг), јачина (гласан-тих), висина (висок-дубок).</p> <p>Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p> <p>Различити жанрови везани за ситуације значајне у животу ученика.</p> <p>Музичка прича.</p> <p>Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика).</p> <p>Музики бонтон. Музика и здравље.</p> <p>Носиоци звука (цеде плејер, рачунар...).</p>	<p>Усмене провере</p>
---	-----------------------	---	-----------------------

	<p>ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</p>	<p>Изговор бројалице у ритму уз покрет. Звучне оноματοпеје и илустрације</p> <p>Правилан начин певања – држање тела и дисање.</p> <p>Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица.</p> <p>Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера.</p> <p>Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме.</p> <p>Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (a1 бела, ха1љубичаста боја).</p> <p>Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима.</p> <p>Инструментална пратња по слуху уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара.</p> <p>Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације.</p> <p>Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука.</p> <p>Музички бонтон.</p>	
--	------------------------	--	--

	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	<p>Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала.</p> <p>Креирање сопствених покрета уз музику.</p> <p>Стварање једноставне ритмичке пратње коришћењем различитих извора звука.</p> <p>Музичка питања и одговори и музичка допуњалка.</p> <p>Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономотеја и илустрација на краћи литерарни текст.</p>	
--	----------------------	---	--

Назив предмета	ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
Циљ	Циљ учења предмета физичко и здравствено васпитање је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Годишњи фонд часова	108	Недељни фонд часова	3
Наставна средства	Уџбеник	/	
	Остало	Справе и реквизити за наставу физичког васпитања: лопте, вијаче, чуњеви, шведски сандук, струњаче	
Наставне методе	Вербална, демонстративна, практичних радова		
Иновације	интегративни дан, интернет, рачунар		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену научног, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно(ходање, трчање, кретање, посматрање, обликовање корака, скакање, прескакање, бацање, хватање, добацивање, пребацивање, гађање, пењање, кретно естетско обликовање, опажање, вежбе са реквизитима, плесање, играње)	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, физкултурна сала, природно окружење, јавне установе		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци		
Јавни час			

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	Начин провере
<ul style="list-style-type: none"> – примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела; – успостави правилно држање тела; – правилно дише током вежбања; – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес; – користи основну терминологију вежбања; – поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – поштује мере безбедности током вежбања; 	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације	мерење према скалама постинућа посматрање ученичког ангажовања праћење развоја односа према здрављу
	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	Ходање: <ul style="list-style-type: none"> – кратким корацима, – дугим корацима, – у различитом ритму, – ходање опружањем стајне ноге, – ходање са реквизитом, – ходање са променом правца и смера, – ходање комбиновано са различитим покретима, – ходање преко ниских препрека, – елементарне игре са ходањем. Техника трчања: – трчање преко препрека, – трчање са променом ритма, – трчање са променом правца и смера, 	

<ul style="list-style-type: none"> – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; – поштује правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – уочава улогу делова тела у вежбању; – уочи промене у расту код себе и других; – препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан – примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; – одржава личну хигијену; – учествује у одржавању простора у коме живи и борави; – наведе врсте намирница у исхрани; – препознаје везу вежбања и уноса воде; – повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета у вежбању; – се придржава правила 		<p style="text-align: center;">Скакања и прескакања</p> <p>Прескакање вијача, палица и других реквизита поређаних на тлу једноножним и суножним одскоком. Комбинације скокова, Скок удаљ и увис из места и залета. Скок са повишене површине. Припремне вежбе за прескок: игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања.</p>	
		<p style="text-align: center;">Бацања и хватања</p> <p>Ходање и трчање са котрљањем лопте. Бацање лоптице из места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте увис без и са okreом за 3600. Вођење лопте једном и другом руком у месту и кретању. Додавање лопте једном и другом руком. Вођење лопте у ходању и трчању. Гађање лоптом у импровизовани кош, ниски кош и гол. Елементарне игре са вођењем, додавањем и гађањем лоптом у циљ. Штафетне игре и друге елементарне игре лоптом (вођење, хватање, додавање).</p>	

<p>вежбања; – вреднује успех у вежбању;</p>	<p>Пузања, вишења, упори и пењања</p> <p>Помицање на дохватном вратилу са погрченим ногама у вису предњем. Помицање у вису предњем окретањем за 1800, са укрштеним хватом. Њихање уз помоћ. Проширени садржаји Узмак корацима уз косу површину. Бочно пењање уз лестве са наизменичним прехватањем и опирањем истовремено обема ногама.</p>	
	<p>Вежбе на тлу</p> <p>Основни садржаји Два повезана колута напред. Колут напред и скок пруженим телом. Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Колут назад. Састав од научених елемената. Игре усвојених вежби. Проширени садржаји Колут напред из упора стојећег опружених ногу. Колут преко лопте Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби.</p>	

	<p>Вежбе равнотеже</p>	<p>Основни садржаји Мала вага на тлу, клупи и ниској греди. Ходање привлачењем на целом стопалу и успон. Ходање опружањем стајне и предножењем замајне ноге. Ходање уназад на греди. Састав из првог разреда допунити наученим вежбама. Проширени садржаји Наскок кораком на греду. Чучањ и окрет у чучњу за 900 и 1800. Састав из првог разреда допунити вежбама ходањем уназад и окретом у чучњу за 1800. Одељенско такмичење.</p>	
	<p>Вежбе реквизитима</p>	<p>Вежбе обликовања сареквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита. Прескакање вијаче на различите начине. Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластишом. Полигон и елементарне игре уз коришћење реквизита</p>	

		<p>Основни садржаји Народно коло и дечији плес по избору. Повезивање елемената из првог разреда у композицију – састав. Основни ритмички покрети са реквизитима. Проширени садржаји Прескакање вијаче уназад. Комбиновано прескакање вијаче напред-назад. Ходање и трчање са бацањем и хватањем лопте и обруча. Вежба вијачом</p>	
		<p>Полигони Кобиновани полигон од усвојених вештина (вежби)</p>	
	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	<p>Основни термини у вежбању. Вежбам безбедно. Чувам своје и туђе ствари. Правила елементарних игара. Некад изгубим, а некада победим. Навијам пристојно.</p>	
	Здравствено васпитање	<p>Моје здравље и вежбање. Мишићи, зглобови и кости мога тела. Телесни развој. Лична хигијена. Хигијена простора за вежбање. „Шарени-разноврсни оброк” – правилна исхрана. Значај воде за организам и вежбање.</p>	

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

Назив предмета	ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ
Циљ	Циљ учења програма грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
Наставна средства	Уџбеник	/	
	Остало		
Наставне методе	Вербална, практичних радова		
Иновације	интернет, паметна табла, интегративни дан		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно(игре улога, цртање, пантомима, вербални исказ, игре покрета)	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, фискултурна сала, јавне и културне установе, природно окружење		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, педагог, психолог		

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМ	САДРЖАЈИ
По завршеном разреду ученик ће бити у стању да:	А	

<ul style="list-style-type: none"> – разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функционисање и напредовање групе; – успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; – искаже своја осећања и потребе на начин који не угрожава друге; – препозна и уважи осећања и потребе других; – наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о дечјим правима; – прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости; – препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује спремност да тражи помоћ; – се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима; – наводи примере међусобне повезаности права и 	<p>ЉУДСКА ПРАВА</p> <p>Ја и други у различитим групама</p>	<p>Групни идентитет Ко смо ми – сличности и разлике? Групе којима припадамо (породица, одељење, школа, спортски клуб, музичка школа...).</p> <p>Од чега зависи функционисање и напредак групе: комуникација, сарадња, узајамно подржавање, блискост. Понашања појединаца која ојачавају или ометају односе у групи. Осећања Изражавање сопствених осећања. Осећања других, како их препознајемо и уважавамо. Веза осећања са мислима и понашањима. Потребе и права Моје потребе и потребе других. Осећања, потребе, вредности и начин њиховог остваривања. Веза са правима. Права детета Конвенција о дечјим правима. Различити смо, али су нам права иста. Људска права важе свуда и за сваког. Кршење и заштита права Нисам посматрач, реагујем на ситуације кршења права деце у одељењу и школи. Знам како и коме да се обратим за помоћ.</p>
---	--	--

<p>одговорности;</p> <ul style="list-style-type: none"> – разликује ненасилну од насилне комуникације међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа; – саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем; – даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу свих страна у сукобу; – представи шта садржи и чему служи Правилник о безбедности ученика његове школе; – се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика; – наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи; 	<p>ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Школа као заједница</p>	<p>Школа као заједница Вредности школе као заједнице – равноправност, одговорност, солидарност, брига за друге, толерантност, праведност, поштење. Правила у школи и њихова функција. Одговорности ученика и одраслих за функционисање школе као заједнице. Односи у заједници Како радим сам, а како у групи? Шта у школи радимо заједно? У чему смо добри? У чему бисмо могли бити бољи? Како комуницирамо у групи? Насилна и ненасилна комуникација. Сукоби Узроци сукоба и шта са њима. Сукоб из угла оног другог. Посредовање у сукобу. Конструктивно решавање сукоба.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета; – сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи; – износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге који могу унапредити безбедност ученика у школи; – учествује у изради плана једноставне акције; – са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; 	<p>ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Школа као безбедно место</p>	<p>Безбедност ученика у школи Ученици имају право на заштиту и безбедност. Правилник школе о безбедности ученика. Безбедност ученика у школи и школском дворишту, на путу између куће и школе, ван школе – на излету и на настави у природи. Безбедност ученика је одговорност свих – запослених у школи, ученика, родитеља, институција ван школе. Безбедно и небезбедно понашање на интернету. Одговорна употреба мобилног телефона. Како учинити школу безбедним местом за све – планирање и извођење једноставне акције.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – доприноси промоцији акције; – на једноставан начин вреднује изведену акцију.	<p style="text-align: center;">ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Школа као безбедно место за све</p>	<p>Кораци у планирању и извођењу акције. Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити.</p> <p>Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације.</p> <p>Извођење и документовање акције – видео- снимци фотографије, текстови и сл.</p> <p>Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или паноа, објављивање прилога у школском листу.</p> <p>Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.</p>
--	---	---

Назив предмета	ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС
Циљ	Циљеви верске наставе јесу да се њоме посведоче садржај вере и духовно искуство традиционалних цркава и религијских заједница које живе и делују на нашем животном простору, да се ученицима пружи целовит религијски поглед на свет и живот и да им се омогући слободно усвајање духовних и животних вредности Цркве или заједнице којој историјски припадају, односно чување и неговање сопственог верског и културног идентитета, уз уважавање других религијских искустава и филозофских погледа, као и научних сазнања и свих позитивних искустава и достигнућа човечанства.

Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
Наставна средства	Уџбеник	нема уџбеника	
	Остала средства	Иконе, графоскоп, бојице, постери, ЦД, пројектор, ДВД, географске карте итд.	
Методe и технике	Дијалoшка, монолошка, демонстративна, текстуална, показивање, приказивање, практични радови		
Иновације	Групни рад ученика, организација приредбе, излети у природу		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, усмерава, реализује, демонстрира, објашњава, даје упутства, омогућава примену научног, партнер у учењу, обезбеђује ресурсе, прати ефекте сопственог рада, прати ефекте рада ученика	
	Ученика	Вежбање, разговор, самосталан и интерактивни рад, упоређује, посматра, процењује, сарађује, креира	
Ресурси	Ученици, наставници, родитељи, Црква, Света литургија, поклоничко путовање (излети, екскурзије), квизови и такмичења, одлазак у биоскоп или позориште, двориште, учионица, искуство ученика		
Сарадници	Ученици, ПП служба, вероучитељи, учитељи, наставници, родитељи, свештеници и ђакони		

Број теме	Наставна тема и садржај у оквиру теме	Број часова		Задаци	Стандарди	Начин провере остварености стандарда	Корелација
		Обрада	Остало				
1.	I УВОД - Ми смо Црква - уводни час	/	1	- омогућити ученицима разумевање Крштења као		Практичан рад,	1. Грађанско

				уласка у Божју породицу - омогућити ученицима да разликују појмове: Црква, храм, Литургија		усмена провера кроз вежбе, квизове, асоцијације и тимски рад	васпитање 2. Српски језик
2.	II МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВИ -Крштењем постајемо чланови Цркве -Црква - заједница -Храм - место окупљања - Литургија – догађај Цркве - Заједница радости (опис н.ј. - слобода у заједници - садржај н.ј. молитва Царе небески – Бог као Цар)	5	1	- указати ученицима да је учешће у Литургији засновано на слободи - ученицима пружити основно знање о литургијским службама - омогућити ученицима да уоче да свако у Цркви има своју службу - ученицима пружити основно знање о великим празницима Цркве		Практичан рад, усмена провера кроз вежбе, квизове, асоцијације и тимски рад	3. Ликовна култура 4. Музичка култура 5. Народна традиција 6. Свет око нас
3.	III ЛИТУРГИЈСКЕ СЛУЖБЕ И ЊИХОВ СМИСАО -Народ Божји, различите службе - Литургијске службе: Епископ, свештеник, ђакон и народ Божји 3. Многе службе, једна Црква -Епископ - слика Христова на Литургији -Ко су монаси?	5	1	- указати ученицима да се празници прослављају литургијски – на заједничкој молитви - ученицима пружити основно знање о важности личности Пресвете Богородице - упознати ученике са основним елементима славе и њеном везом са Литургијом		Практичан рад, усмена провера кроз вежбе, квизове, асоцијације и тимски рад	
4.	IV ЖИВОТ У ЦРКВИ - ЛЕПОТА ПРАЗНИКА - Богородица – мајка Христова -Божји – Христос се роди! (обрада песме: „Витлејеме славни граде“) -Богојављење -Христос је Син	4	4	- пружити ученицима основ за разумевање Литургије као догађаја остварења наше заједнице са Богом - побољшати знање о догађајима везаним за Васкрс		Практичан рад, усмена провера кроз вежбе, квизове, асоцијације и тимски рад	

	Божји -Свети Сава и Свети Симеон					
5.	V ТРПЕЗА ГОСПОДЊА - Литургија је наш дар Богу -Литургијски предмети - Причешће - храна за живот вечни - Слава у мојој породици	4	1			Практичан рад, усмена провера кроз вежбе, квизове, асоцијације и тимски рад
6.	VI СВЕТА ЛИТУРГИЈА - ПРОСЛАВА ВАСКРСЕЊА -Христос је са нама у Литургији -Причешће у мом животу -Празнујемо Васкрсење Христово -Христово Васкрсење - наше васкрсење	4	1			Практичан рад, усмена провера кроз вежбе, квизове, асоцијације и тимски рад
7.	VII ИКОНА - ПРОЗОР У ВЕЧНОСТ - Православни храм - Икона - прозор у Царство Божје - Буди и ти иконописац - Царство Божје у светима	4	1			Практичан рад, усмена провера кроз вежбе, квизове, асоцијације и тимски рад

Назив предмета	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА
Циљ	Циљ је оспособити ученика за бројне активности, међу којима су: самостално проналажење информација; способност решавања проблема; самостално учење; рад у групи, сарадњу; критички однос према властитом и туђем раду; доношење одлука; аргументовање; усвајање другачијих, нових начина рада; планирање; поштовање рокова и преузимање одговорности.

ИСХОДИ По завршеном разреду ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ ПРОВЕРЕ
<ul style="list-style-type: none"> - користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; - правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; - примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; - разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; - разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране; - наведе примере који показују значај 	Волим и чувам природу	<ul style="list-style-type: none"> - Шта чини природу – презентација - Драмски приказ – „Стари храст“ - Посета Ботаничкој башти - Радионица у сарадњи са ЈП Србија шуме (4 часа) 	Скала процене Анкета ученика (септембар)

<ul style="list-style-type: none"> - биљака и животиња за човека; - негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу; - препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; - повеже промене у природи и активности људи са годишњим добима; - повеже резултате рада са уложеним трудом. - разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити. 			
<ul style="list-style-type: none"> - износи своје мишљење - користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; - правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; - повеже резултате рада са уложеним трудом. - разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити. 	Представљање хобија	<ul style="list-style-type: none"> - Појмовно оређење хобија (1 час) - Родитељи представљају своје хобије (2 часа) - Деца представљају свој хоби (1 час) 	Скала процене
<ul style="list-style-type: none"> - изрази одређену суму новца преко различитих апоена; - прихвати последице када прекрши правила понашања групе; - сарађује са другима у групи на заједничким активностима; - одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; - пронађе нову намену коришћеним предметима; - повеже резултате рада са уложеним 	Новогодишњи базар	<ul style="list-style-type: none"> -појам празника -слушање и певање новогодишњих песама -читање новогодишњих прича -прављење украса -прављење лампиона -прављење честитки -продајни базар 	Скала процене

<p>трудом.</p> <ul style="list-style-type: none"> - користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; - изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; - преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; - разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити. - пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; - се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима; - сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи; 		(6 часова)	
<ul style="list-style-type: none"> - износи своје мишљење - користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; - правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; - идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; - оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; - се понаша тако да уважава различитости других људи; - прихвати последице када прекрши правила понашања групе; - сарађује са другима у групи на заједничким активностима; - разликује потребе од жеља на 	Дани породице	<ul style="list-style-type: none"> - Прављење породичног стабла - Спортске игре родитеља и деце (2 часа) - Креирање украса на еколошкој торби 	Скала процене

<p>једноставним примерима из сопственог живота;</p> <ul style="list-style-type: none"> - повеже резултате рада са уложеним трудом. - разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити. - поштује правила игре; - навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; - прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; - успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; - се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима; - сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи; 			
<ul style="list-style-type: none"> - правилно укључи рачунар, покрене програм за цртање, користи одговарајуће алатке овог програма, сачува свој цртеж и искључи рачунар. - користи интернет за учење и проналажење информација уз помоћ наставника - зна да наведе могуће последице на здравље услед неправилног коришћења дигиталних уређаја - прихвати последице када прекрши правила понашања групе; - сарађује са другима у групи на заједничким активностима; - повеже резултате рада са уложеним трудом. - користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; - изрази, одабраним материјалом и 	<p>Од играчке до рачунара</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Пеинт - Пеинт 3Д - Безбедност на интернету (филмић) - Безбедно истраживање интернета - Едукативне игрице - Прављење паноа од продуката (6 часова) 	<p>Скала процене</p>

<p>техникама своје емоције, машту, сећања и замисли;</p> <ul style="list-style-type: none"> - тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу; - пружи основне информације о одабраном музеју; - разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити. - разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити. - користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука. - разликује правилно од неправилног држања тела; - успостави правилно држање тела; - наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи; - препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета; - сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи; 			
<ul style="list-style-type: none"> - познаје основне обичаје наше традиције - изрази одређену суму новца преко различитих апоена; - прихвати последице када прекрши правила понашања групе; - сарађује са другима у групи на заједничким активностима; - примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; 	<p>Ускршњи базар</p>	<p>-појам празника унашој и другим културама -ускршњи обичаји -прављење јаја - осликавање јаја у Етнографском музеју -прављење пропратаних ускршњих</p>	<p>Скала процене</p>

<ul style="list-style-type: none"> - одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; - пронађе нову намену коришћеним предметима; - повеже резултате рада са уложеним трудом. - користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; - изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; - преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; - разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити. - се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима; - сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи; 		елемената -продајни базар (6 часова)	
<ul style="list-style-type: none"> - износи своје мишљење - прихвати последице када прекрши правила понашања групе; - сарађује са другима у групи на заједничким активностима; - повеже резултате рада са уложеним трудом. разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити. - изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; - комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; - поштује правила игре; 	Играње старих игара	-101 игра, по приручнику Весне Милеуснић (6 часова)	Скала процене

- навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; - прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; - успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; - се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима; - сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи;			

ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕНСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

1. Поновоу пколи
2. Понашање у школи
3. Како да гајимо другарство
4. Договарамо се о правилима у нашем одељењу (Школа без насиља)

5. Путуюћа учионица
6. Омиљена игра
7. Сачувајмо здравље
8. Прослављамо Дан школе

9. Буквар дечијих права
10. „Уа, неправда!“ – пројекција
11. „Уа, неправда!“ – радионица
12. Мој хоби

13. Нове песме, приче, игре
14. „Писана и неписана правила – радионица из програма „Школа без насиља“
15. Наше жеље и честитке
16. Прослављамо Нову годину

17. Како смо провели распуст
18. Школска слава – Свети Сава

19. „Шта је све насиље?“ – радионица из програма „Школа без насиља“
20. Час о здрављу
21. Шта бих желео/ла да постанем – професионална оријентација
22. Причала ми моја бака/дека

23. Програм за маме, баке, тете....
24. Лепа реч гвоздена врата отвара
25. Путуюћа учионица
26. „Возић правила“ – радионица из програма „Школа без насиља“

27. Априлска шала
28. Еколошки буквар
29. Час о здрављу
30. „Та тешка реч ИЗВИНИ“ – радионица из програма „Школа без насиља“

31. Књига, филм или песма коју препоручујем

32. Путујућа учионица
33. Кад се мале руке сложе
34. Форум театар

35. Дан животне средине – 5. Јун
36. Најлепша успомена из другог разреда

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ ЗА ДРУГИ РАЗРЕД

Литерарна секција:

1. Јесен у мом крају, писање састава
2. Састављање песама о школи
3. Срећна Нова година, састављање песама и састава
4. Свети Сава- школска слава, читање легенди о Светом Сави
5. Песма за наше маме, састављање песама и састава
6. На Ускрс, читање прича о Ускрсу
7. Одабирање песама за одељенску изложбу
8. Јавни час младих песника

Драмско рецитаторска секција:

1. Избор и рецитовање песама о јесени
2. „Београде, бели граде“, рецитовање песама о Београду
3. Драматизација обрађених текстова из читанке
4. Припремање програма за Дан школе-песме и скечеви, 5 часова
5. Припремање програма за Нову годину-песме и скечеви, 5 часова
6. Припремање програма поводом Дана Светог Саве песме и скечеви, 5 часова
7. Припремање програма поводом Дана жена -песме и скечеви, 5 часова
8. Драматизација текстова из књиге „Бонтон за децу“
9. Јавни час глумаца и рецитатора

Ликовна секција:

1. Јесен у мом крају – сликање

2. Мој град- сликање
3. Царство воћа- вајање
4. Украсне вазе- примењена уметност
5. Израда новогодишњих капа и украса
6. Зимски пејзаж
7. Најлепша честитка за маму
8. Пролеће у мом граду
9. Илустрација насловне стране одељенске збирке песама

Музичка секција:

1. „Београд има балконе цветне“- певање песме
2. „Другарство“- певање песме
3. „Јесења песма“- певање песме
4. „Химна школе“- певање песме
5. „Преко брда преко брега“- певање песме
6. „Химна Светом Сави“- певање песме
7. „Моја мама дивно прича“- певање песме
8. „Пролећна песма“- певање песме
9. „Ишли смо у Африку“- певање песме

Спортска секција:

1. Елементарне игре по избору ученика- 5 часова
2. Штафетне игре по избору ученика- 5 часова
3. Брзо трчање на 20 метара- вежбање
4. Брзо трчање на 20 метара- одељенско такмичење
5. Брзо трчање на 20 метара- разредно такмичење
6. Надвлачење конопцем- вежбање
7. Надвлачење конопцем- одељенско такмичење
8. Надвлачење конопцем- разредно такмичење
9. Лимбо денс

10. Игре без граница- 2 часа

Луткарска секција:

1. Израда лутки и позоришног ентеријера- 2 часа
2. Осмишљавање позоришне представе- 2 часа
3. Увежбавање позоришне представе- 2 часа
4. Реализација позоришне представе – 2 часа

ПОСЕТЕ:

1. Музеј Вука и Доситеја
2. Педагошки музеј
3. Народни музеј
4. Етнографски музеј
5. Музеј науке и технике
6. Шумарски факултет (парк)
7. ЈП Србија шуме, Авала
8. Једнодневни излет, Засавица
9. Настава у природи (у завиности од новог Правилника)

Назив предмета	СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ
----------------	----------------------------------

Циљ	<p>Циљеви учења Српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.</p>
Разред	Ш е с т и
Годишњи фонд часова	144 часова

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ	ВРЕДНОВАЊЕ
КЊИЖЕВНОСТ	<ul style="list-style-type: none"> – повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита; – чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста 	<p style="text-align: center;">Л И Р И К А</p> <p>Л е к т и р а</p> <p>9. Обредне лирске народне песме (избор)</p> <p>10. Ђура Јакшић: <i>Вече</i></p> <p>11. Јован Дучић: <i>Село</i></p> <p>12. Мирослав Антић: <i>Плава звезда</i></p> <p>13. Вељко Петровић: <i>Ратар /</i></p>	<p>Праћење и вредновање резултата напредовања ученика је у функцији остваривања исхода, а започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања, у односу на који ће се одмеравати даљи напредак и формирати оцена. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за</p>

	<p>књижевних дела и научно-популарних текстова;</p> <ul style="list-style-type: none"> – одреди род књижевног дела и књижевну врсту; – прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; – разликује ауторску приповетку од романа; – анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима); – уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; – разликује заплет и расплет као етапе драмске радње; – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; – разликује облике казивања; – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; – анализира узрочно-последичне 	<p>Алекса Шантић: <i>О, класје моје</i></p> <p>14. Десанка Максимовић: <i>Грачаница</i> / Војислав Илић: <i>Свети Сава</i></p> <p>15. Стеван Раичковић: <i>Хвала сунцу, земљи, трави</i></p> <p>16. Милован Данојлић: <i>Овај дечак зове се Пено Крста</i></p> <p>17. Сергеј Јесењин: <i>Песма о керуши</i></p> <p>К њ и ж е в н и т е р м и н и и п о ј м о в и</p> <p>Врста строфе према броју стихова у лирској песми: дистих; терцет; врста стиха по броју слогова (лирски и епски десетерац). Одлике лирске поезије: нагласак речи и ритам; рима – парна, укрштена, обгрљена; улога риме у обликовању стиха. Стилске фигуре: контраст, хипербола. Врсте ауторске и народне лирске песме: социјалне песме, дитирамб, елегија; обредне песме (коледарске, краљичке, додолске, божићне).</p> <p style="text-align: center;">Е П И К А</p> <p>Л е к т и р а</p> <p>12. Народна песма: <i>Смрт Мајке</i></p>	<p>формативно оцењивање, односно реги- стровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Формативно мерење подразумева прикупљање података о ученичким постигнућима, при чему се најчешће примењују следеће технике: реализација практичних задатака, посматрање и бележење ученикових активности током наставе, непосредна комуникација између ученика и наставника, регистар за сваког ученика (мапа напредовања) итд. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом.</p> <p>писмени задаци – према методичким упутствима за оцењивање писмених задатака (оцењују се: степен остварености теме, композиција рада, састав и организација реченице, писменост)</p>
--	---	---	--

	<p>односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди;</p> <ul style="list-style-type: none"> – анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста; – уочава хумор у књижевном делу; – разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона; – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; – уважава националне вредности и негује културноисторијску баштину; – разликује и гради аугментативе и деминутиве; – саставља обавештење, вест и кратак извештај; – разуме основна значења књижевног и неуметничког текста; 	<p><i>Југовића</i></p> <p>13. Народна песма: <i>Марко Краљевић укида свадбарину</i></p> <p>14. Петар Кочић: <i>Јаблан</i></p> <p>15. Исидора Секулић: <i>Буре (одломак)</i>/Бранко Ћопић: <i>Чудесна справа</i></p> <p>16. Иво Андрић: <i>Аска и вук</i></p> <p>17. Антон Павлович Чехов: <i>Вањка</i>/Италио Калвино: <i>Шума на ауто-пу-ту</i> (из збирке прича <i>Марковалдо или годишња доба у граду</i>)</p> <p>18. Светлана Велмар Јанковић: <i>Сирото ждребе</i> (из <i>Књиге за Марка</i>)</p> <p>К њ и ж е в н и т е р м и н и и п о ј м о в и</p> <p>Основна тема и кључни мотиви. Облици казивања: наратија (хронолошко приповедање), описивање, дијалог, монолог. Фабула/радња, редослед догађаја. Врсте епских дела: приповетка, роман. Културно-историјско предање (нпр. <i>Смрт Марка Краљевића</i>)</p> <p>Д Р А М А</p> <p>Л е к т и р а</p> <p>6. Коста Трифковић: <i>Избирачица</i> (одломак)</p>	<p>вредновање степена усвојености знања врши се и – усменим путем кроз разговор, дебате, проблемске ситуације, и индивидуално излагање ученика монолошким путем, као и путем праћења активности ученика на часу и истраживачког рада на тексту.</p> <p>Током остваривања програма потребно је уважити високу образовну и мотивациону вредност активних и интерактивних (кооперативних) метода наставе/учења те кроз све програмске целине доследно осигурати да најмање једна трећина наставе буде организована употребом ових метода.</p> <p>У настави користити, најмање у трећини случајева, задатке који захтевају примену наученог у разумевању и решавању свакодневних проблемских ситуација препоручених од стране Министарства и Завода, а приликом оцењивања обезбедити да су ученици информисани о критеријумима на основу којих су оцењивани.</p>
--	--	---	---

7. Миодраг Станисављевић: *И ми трку за коња имамо* (одломак)

8. Бранислав Нушић: *Аналфабета* (одломак)

Књижевни термини и појмови

Драмске врсте: комедија – основне одлике. Монолог и дијалог у драми. Дидаскалије, реплика. Етапе драмске радње (заплет и расплет).

НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ

(бирати 2 дела)

1. Вук Караџић: Живот и обичаји народа српскога: *Божјић* (одломак);

Ђурђевдан (одломак); *Додоле, прпоруше и чарошце* (одломци)

2. Владимир Хулпах: *Легенде о европским градовима* (избор)

3. Никола Тесла: *Моји изуми* (поглавље по избору)

4. Жан-Бернар Пиј, Серж Блок, Ан Бланишар: *Енциклопедија лоших ђака, бунтовника и осталих генијалаца* (избор)

5. Гроздана Олујић: *Били су деца као и ти* (избор)

ДОМАЋА ЛЕКТИРА

1. *Епске народне песме о*

		<p><i>Косовском боју (избор)</i></p> <p>2. <i>Епске народне песме о Марку Краљевићу (избор)</i></p> <p>3. <i>Бранислав Нушић: Аутобиографија</i></p> <p>4. <i>Анђела Нанети: Мој дека је био трешња</i></p> <p>5. <i>Весна Алексић: Каљави коњ (Прича о богињи Лади – Звездана вода; Прича о богу Сварогу – Небески ковач и Прича о богу Стрибору – Сеченско светло)</i></p> <p>6. <i>Бранко Ћопић: Орлови рано лете</i></p> <p>7. <i>Ференц Молнар: Дечаџи Павлове улице</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Допунски избор лектуре</i> <i>(бирати 3 дела)</i></p> <p>1. <i>Добрица Ерић: Месечеве миљеници (песме о свицима) (избор)</i></p> <p>2. <i>Бранислав Петровић: избор из антологија песама за децу (Морава, Влашићи, Дунав, Говор дрвећа, Грађење куће, Па шта, па шта и друге)</i></p> <p>3. <i>Владимир Стојиљковић: Писмописац (Писмо Бранку Ћопићу)</i></p> <p>4. <i>Владимир Андрић: Пустолов</i></p>	
--	--	---	--

		<p>5. Тиодор Росић: <i>Приче старог чаробњака (једна прича по избору)</i></p> <p>6. Борислав Пекић: <i>Сентиментална повест Британског царства</i> („Велика повеља слободе у земљи без устава” – одломци)</p> <p>7. Вилијем Саројан: <i>Зовем се Арам</i></p> <p>8. Хенрик Сјенкијевич: <i>Кроз пустињу и праишуму</i></p> <p>9. Џејмс Крис: <i>Тим Талир или Продати смех</i></p> <p>10. Џек Лондон: <i>Зов дивљине/Бели очњак</i></p> <p>11. Реј Бредбери: <i>Маслачково вино (избор)</i></p> <p>12. Ивана Брлић Мажуранић: <i>Приче из давнина (избор)</i></p> <p>13. Владислава Војновић: <i>Приче из главе (прича Позориште – одломци)</i></p> <p>14. Јасминка Петровић: <i>Ово је најстрашнији дан у мом животу</i></p> <p>15. Александар Поповић: <i>Снежана и седам патуљака, драмска бајка</i></p>	
--	--	---	--

<p style="text-align: center;">ЈЕЗИК</p>	<p style="text-align: center;">Граматика (морфоло-гија, синтакса)</p>	<p>– повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; – разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; – разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; – одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; – препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; – разликује реченице по комуникативној функцији;</p>	<p>Подела речи по настанку: просте речи и творенице; породица речи, уочавање корена речи. Саставни делови твореница (творбене основе, префикси и суфикси). Граматичка основа и граматички наставци у поређењу са творбеном основом и суфиксима. Настанак гласова и говорни органи; подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и сонанти); Подела сугласника по звучности и по месту изговора. Подела речи на слоге; слоготворно <i>p</i>. Гласовне промене – уочавање у грађењу и промени речи: непостојано <i>a</i>; промена <i>л</i> у <i>o</i>; палатализација; сибиларизација; јотовање; једначење сугласника по звучности; једначење сугласника по месту изговора; губљење сугласника. Заменице: неличне именичке заменице (односно-упитне, неодређене, опште, одричне); придевске заменице: присвојне (с нагласком на</p>	<p>контролни задаци – се оцењују према броју освојених поена</p> <p>вредновање степена усвојености знања врши се и – усменим путем кроз разговор, дебате, проблемске ситуације, и индивидуално излагање ученика монолошким путем, као и путем праћења активности ученика на часу и истраживачког рада на тексту.</p> <p>Током остваривања програма потребно је уважити високу образовну и мотивациону вредност активних и интерактивних (кооперативних) метода наставе/учења те кроз све програмске целине доследно осигурати да најмање једна трећина наставе буде организована употребом ових метода.</p> <p>У настави користити, најмање у трећини случајева, задатке који захтевају примену наученог у разумевању и решавању свакодневних проблемских ситуација препоручених од стране Министарства и Завода, а приликом оцењивања обезбедити да су</p>
---	--	--	--	---

			<p>употребу заменице <i>свој</i>, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне). Граматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице. Грађење и основна значења глаголских времена: аорист, имперфекат (само на нивоу препознавања; имперфекат глагола <i>бити</i>); плусквам-перфекат. Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне и узвичне реченице..</p>	<p>ученици информисани о критеријумима на основу којих су оцењивани.</p>
	<p>Правопис</p>	<p>– доследно примењује правописну норму; – користи правопис (школско издање); разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи;</p>	<p>Писање имена васионских тела. Растављање речи на крају реда (основна правила). Правописна решења у вези са гласовним променама. Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима. Писање заменице <i>Ваш</i> великим почетним словом. Правописна решења у вези са писањем обрађених глаголских облика.</p>	<p>писмени задаци – према методичким упутствима за оцењивање писмених задатака (оцењују се: степен остварености теме, композиција рада, састав и организација реченице, писменост)</p> <p>контролни задаци – се оцењују према броју освојених поена</p> <p>вредновање степена усвојености знања врши се и – усменим путем кроз разговор, дебате, проблемске</p>

				ситуације, и индивидуално излагање ученика монолошким путем, као и путем праћења активности ученика на часу и истраживачког рада на тексту.
	Ортоепија	<ul style="list-style-type: none"> – правилно изговара речи водећи рачуна о месту акцента и интонацији реченице – говори јасно поштујући књижевнојезичку норму – течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове 	Правилан изговор гласова <i>ч, ћ, њ, ч, р</i> . Дуги и кратки акценти.	вредновање степена усвојености знања врши се и – усменим путем кроз разговор, дебате, проблемске ситуације, и индивидуално излагање ученика монолошким путем, као и путем праћења активности ученика на часу и истраживачког рада на тексту.
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА		<ul style="list-style-type: none"> – препоручи књижевно дело уз кратко образложење; – упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст; – употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање; – проналази, повезује и тумачи експлицитно и имлицитно садржане информације у краћем, једноставнијем књижевном и 	Текстови у функцији унапређивања језичке културе. Анализирање снимљених казивања и читања (звучна читанка). Говорне вежбе на унапред одређену тему. Учтиве форме обраћања. Лексикологија: аугментативи (са пејоративима), деминутиви (са хипокористцима). Правописне вежбе: диктат; допуњавање текста; уочавање и објашњавање научених правописних правила у тексту.	писмени задаци – према методичким упутствима за оцењивање писмених задатака (оцењују се: степен остварености теме, композиција рада, састав и организација реченице, писменост) вредновање степена усвојености знања врши се и – усменим путем кроз разговор, дебате, проблемске ситуације, и индивидуално излагање ученика монолошким путем, као и путем праћења активности ученика на часу и истраживачког рада на тексту.

	<p>неуметничком тексту; – драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста; – говори јасно, поштујући стандарднојезичку норму; – изражајно чита обрађене књижевне текстове.</p>	<p>Богаћење речника: <i>лексичко-семантичке вежбе</i> (нпр. избегавање сувишних речи и туђица; фигуративна значења речи; проналажење изостављених реченичних делова); <i>стилске вежбе</i>: (нпр. текст као подстицај за сликовито казивање; ситуациони предлог за тражење погодног израза). Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час за израду задатка и два за анализу и писање унапређене верзије састава).</p>	<p>Током остваривања програма потребно је уважити високу образовну и мотивациону вредност активних и интерактивних (кооперативних) метода наставе/учења те кроз све програмске целине доследно осигурати да најмање једна трећина наставе буде организована употребом ових метода.</p> <p>У настави користити, најмање у трећини случајева, задатке који захтевају примену наученог у разумевању и решавању свакодневних проблемских ситуација препоручених од стране Министарства и Завода, а приликом оцењивања обезбедити да су ученици информисани о критеријумима на основу којих су оцењивани.</p>
--	---	---	--

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што буде процењено као недовољно делотворно, требало би унапредити.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА

Страни језик

Историја
Музичка култура
Ликовна култура
Верска настава
Грађанско васпитање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ НАСТАВЕ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ШЕСТИ РАЗРЕД

Назив предмета	Енглески језик
Циљ	Циљ наставе страног језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика. Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу

	образовања и самостално, учење истог или другог страног језика.
Разред	Шести
Годишњи фонд часова	72

Наставна тема/ Комуникативне функције	Садржаји	Стандарди постигнућа	Исходи	Вредновање
<p><i>Лични идентитет, породица, окружење!</i></p> <p>Поздрављање и представљање себе и других и тражење / давање основних информација о себи и другима</p>	<p><i>What's your first/last name/surname? Jack, this is Andrew. He's the new boy in our class. Hi Andrew. Nice to meet you. I'm glad to meet you too. What's your nickname? It's Andy. Where do you live? I live in Sunny Street. How do you go to school? I walk there/take the bus...</i></p> <p><i>What does your father do? He's a science teacher. Have you got/Do you have any brothers or sisters? No, I'm an only child, but my mum's got two sisters, Sophia and Lily. Aunt Lily is the eldest. She says I am her favourite nephew. This is my cousin, Bob. Where does he come from? He lives in Brisbane now, but he was born in London. Where were you born? When did you move there? We moved there when I was four. Where were you living when you started school? Who do you usually go out with? How long have you known Susan? For one year. Since last year.</i></p> <p><i>The Present Simple Tense</i> за изражавање сталних и уобичајених радњи. <i>The Past Simple Tense</i> глагола <i>to be</i> и осталих глагола (правилних и неправилних). <i>The Past Continuous Tense</i>. <i>The Present Perfect Tense</i> учесталијих глагола (правилних и неправилних). Питања са <i>Who/What/Where/When/Why...</i> Питања са препозиционим глаголима. Употреба и изостављање чланова при ближем одређивању лица, у фиксним изразима (<i>go to school/by car/on foot...</i>), са основним географским појмовима (називима улица, градова, држава...) (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтиве комуникације; имена и надимци; родбина, породични односи и родбинске везе; већи градови у земљама циљне културе.</p>	2.1.14.	<ul style="list-style-type: none"> - разуме једноставне текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење / давање информација личне природе - поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства - размени једноставније информације личне природе - у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима 	

<p><i>Млади- деца и омладина, школа, школски живот</i></p> <p>Описивање радњи у садашњости; изражавање количине, бројева и цена</p>	<p><i>She rarely takes the bus to school. They usually play games in their free time. Does James play any musical instruments? Yes, he does. No, he doesn't. How many languages do you speak? What time do you usually wake up on school days? My sister doesn't eat fish. Water freezes at zero degrees Celsius. If /When you heat ice, it melts. What are you looking for? I am looking for my glasses. I can't find them. Shhh! I am trying to concentrate. What are you thinking about? Who are you talking to? Sorry, she can't come to the phone right now. She's having a shower. She is studying French in Paris. We are very busy these days. We are decorating the school hall. Look! It's raining. It doesn't usually rain here in summer. Does it rain a lot in your hometown? We normally grow vegetables, but this year we aren't growing any. I can't see anybody/anyone. How long has he played the guitar? For five years./Since last summer.</i></p> <p><i>The Present Simple Tense</i> за изражавање сталних и уобичајених радњи. <i>The Present Continuous Tense</i> за изражавање тренутних и привремених радњи. Разлике у употреби глаголских облика <i>The Present Simple Tense</i> и <i>The Present Continuous Tense</i>. <i>The Present Perfect Simple Tense</i> за изражавање радњи које су почеле у прошлости и још увек трају. Нулти кондиционал. Питања са препозиционим глаголима. Модални глагол <i>can</i> за изражавање способности. (Интер)културни садржаји: породични живот; живот у школи – наставне и ваннаставне активности; распусти и путовања.</p> <p><i>How many people are there (in the park)? There are two men/women and three children (in the park). How much fruit do we have? There isn't much fruit in the bowl. There aren't many books on the shelves. A lot of/Lots of people went to the match. A lot of/Lots of snow falls in winter. There were loads of apples on the table. There is a little lemonade in the bottle. There are a few apples. How much is this? It's € 2,365 (two thousand, three hundred and sixty-five euros). That's £ 245 (two hundred and forty-five pounds)/ \$300 (three hundred dollars). In my school, 60% of children eat junk food.</i></p>	<p>2.1.8. 2.1.9.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену - пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства пита/каже/израчуна колико нешто кошта 	<ul style="list-style-type: none"> -контролна вежба - диктат -усмено одговарање -активност на часу - презентација
---	---	--------------------------	--	--

	<p>Основни бројеви преко 1000. Правилна множина именица. Множина именица које се завршавају на -у, -f/fe: <i>strawberries, shelves, knives...</i> Множина именица које се завршавају на -о: <i>kilos, potatoes...</i> Синкретизам једнине и множине: <i>sheep, fish...</i> Најчешћи облици неправилне множине (<i>men, women, children, people, feet, teeth, mice. ....</i>). Бројиве и небројиве именице – <i>pounds, money...</i> Квантификатори – <i>much, many, a lot of, lots of, loads of, a few, a little.</i> Питања са <i>How much/many.</i> (Интер)културни садржаји: друштвено окружење; валуте циљних култура.</p>			
<p><i>Транспорт и превозна средства, временско искуство и доживљаји времена (будућност)</i> Изношење предлога и савета, упућивање позива за учешће у заједничкој активности и реаговање на њих; описивање будућних радњи (планова, намера,</p>	<p><i>I'm going to the swimming pool. Would you like to come? Yes, please. I like swimming. Would you like a cup of tea? No, thank you/thanks. What are you doing next weekend? Do you want to come to my party? Yes, I'd love to. When is it? At 7.30 on Saturday. Do you fancy/How about a game of tennis this afternoon? Sorry. I can't. I've got a dance class. Shall we go to the sports centre today? Good idea. See you there at 6.00 pm. That's no good for me. What about 5.30? Yes, sure. How about trying my new computer game this morning? I'm afraid I can't. I'm looking after my little sister. Why don't we go to the park? Let's get out of here. That sounds good. The music is too loud. We could/ may/might stay here and watch DVDs. That's boring. If it is cold, put on your jacket. If you hurry, you won't miss the bus. If you don't feel well, you should see a doctor. I've got the flu. You must stay in bed and drink lots of hot drinks. If you don't stay up late, you won't feel tired. You shouldn't eat too much chocolate. Don't give your real name on the Internet. The Present Continuous Tense за</i></p>	<p>2.1.17.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе - затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке 	<ul style="list-style-type: none"> -писмени задатак - диктат - усмено одговарање -активност на часу - презентација

<p>предвиђања)</p>	<p>унапред договорене радње. Заповедни начин. Изрази: <i>How about...? What about...? Why don't we...? Would you like...? Do you want...? Shall we...? Let's...</i> Модални глаголи за изражавање предлога – <i>can/could/may/might</i>. Модални глаголи <i>should</i> за давање савета. Први кондиционал. <i>When I grow up, I would like/I'm going to be a web designer.</i> <i>What about you? I really want to be a programmer. I can't find my keys anywhere. I'll/I will help you look for them. I'll take it, please. I'll leave it, thanks.</i> <i>I promise I won't be late.</i> <i>I believe he will be a great pianist. I don't think he will make it. It will be rainy tomorrow.</i> <i>Why are you putting on your coat?</i> <i>I'm going to take my dog for a walk.</i> <i>It's my birthday next Saturday. I'm going to have a big party.</i> <i>Look at those cars! They're going to crash!</i> <i>What are you doing tonight? We're playing football with friends.</i> <i>Would like + именица/инфинитив глагола.</i> Stative verbs (<i>want, promise, believe, think...</i>) <i>The Future Simple Tense</i> за изражавање одлука донетих у тренутку говора, обећања и предвиђања на основу знања, искуства и веровања. <i>Going to</i> за изражавање планова, намера и предвиђања на основу чулних опажања. <i>The Present Continuous Tense</i> за изражавање унапред договорених/испланираних радњи.</p> <p>(Интер)културни садржаји: прикладно упућивање предлога, савета и позива и реаговање на предлоге, савете и позиве; правила учтивости у складу са степеном формалности и ситуацијом.</p>		<p>активности</p> <ul style="list-style-type: none"> - разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих - замени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа 	
<p><i>Здравље, лечење, спорт, слободно време, хобији, емпатија и брига о другоме,</i></p>	<p><i>I'd like to try bungee jumping. I'm interested in swimming. What sports are you interested in? My hobby is collecting badges. What's your hobby?</i> <i>I'm starving. Shall I make a sandwich for you? Yes, please.</i> <i>I'm thirsty. Would you like some lemonade? What's wrong/the matter? I'm tired of/sick of/fed up with/bored with playing this game.</i> <i>Are you tired? I'm exhausted.</i> <i>I'm cold/hot. I don't feel well. I feel sick. Why don't you go to bed? I'm</i></p>	<p>2.1.15.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих 	<ul style="list-style-type: none"> - диктат - усмено одговарање - активност на часу - презентација

<p><i>међуљудски односи/</i></p> <p>Исказивање жеља, интересовања, потреба, осета и осећања</p>	<p><i>nervous / frightened /upset /scared... Don't worry. Everything will be all right/just fine. It's going to be all right.</i> <i>Are you happy with your new friends? Oh, yes. I am so glad/happy to hear that. I've got/ I have a terrible headache. Take a painkiller.</i> <i>My ear hurts. I'm sorry to hear that.</i> <i>Oh dear! My finger is bleeding. Why don't you put a plaster on it? I've sprained my ankle. Put some ice on it. I'm in trouble. I don't know what to do.</i> <i>Stative verbs (be, want, hurt, have, feel, know...)</i> Заповедни начин. <i>Why don't we/you + инфинитивна основа глагола.</i> <i>Would like + именица/инфинитив глагола.</i> Употреба придевско-предлошких израза <i>tired of / sick of / fed up with / bored with.</i> <i>The Present Perfect Simple Tense</i> (Интер)културни садржаји: мимика и гестикулација; интересовања, хоби, забава, разонода, спорт и рекреација.</p>		<p>изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима</p>	
<p><i>Историја, временско искуство и доживљаји времена (прошлост), географске особености</i></p> <p>Описивање бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; описивање радњи у прошлости; изражавање мишљења</p>	<p><i>What does Emma look like? She looks gorgeous. She's the prettiest girl in our class. What's he like? He's smart and hard-working.</i> <i>Noah doesn't care about anyone. He's is selfish. My friend is sporty and good-looking, but he is very shy.</i> <i>Her clothes are cool!</i> <i>Samuel is as tall as his brother/not as(so) tall as his father.</i> <i>This laptop is less expensive than that one. It's the least expensive laptop in the shop.</i> <i>Jacob's room is usually tidy, but Michael's is often untidy/messy. You can find his clothes everywhere.</i> <i>Why is he exhausted? Because the trip was exhausting.</i> <i>The party was really exciting. Everybody was excited.</i> <i>She looks really unhappy.</i> <i>How does he swim? He swims well. We worked hard.</i> <i>He was running fast. It is raining heavily.</i> <i>Are they listening carefully?</i> <i>Ten minutes from here is the biggest wheel of its kind in the world – the London Eye.</i> <i>The buildings are amazing /fantastic.</i> <i>That's the cafe where my sister works.</i></p>	<p>2.1.18.</p>	<p>- разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања</p> <p>- опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства</p> <p>- разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости</p>	<p>- диктат - усмено одговарање - активност на часу - презентација</p>

<p><i>Is that the message which/that Tom sent? There's somebody/nobody/no one in the street. There was nothing strange in his voice. Everything was OK. This chair's uncomfortable. That's impossible! The Present Simple Tense и The Present Continuous Tense за изражавање појава, радњи, стања и збивања у садашњости, The Past Simple Tense и The Past Continuous Tense за изражавање појава, радњи, стања и збивања у прошлости. Поређење придева по једнакости <i>as...as, not so/as...as</i>. Поређење придева са <i>less</i> и <i>the least</i>. Придеви са наставцима <i>-ed</i> и <i>-ing</i>. Творба и употреба прилога за начин (<i>beautifully, quickly, happily, well, badly, fast, hard...</i>) Употреба одређеног члана уз суперлатив придева. Употреба/изостављање одређеног члана уз називе места. (споменици, музеји, улице, паркови...). Релативне заменице <i>who, which, that, whose, where...</i> Неодређене заменице (<i>somebody, something, anybody, anything, nobody, no one, nothing, everything...</i>). Питања са <i>What...like, How, Why...</i> Негативни префикси <i>un-, im...</i> <i>When did Columbus discover America? Who invented the telephone? People lived in caves a long time ago. We saw a good film last week. She used to wear glasses. Did he use to drink tea every morning? No, he didn't. What did you do when you heard the noise? First, I called the police. What were you doing when you heard the noise? I was watching TV. At ten o'clock yesterday morning, I was cycling to school. I fell off my bike and hurt my knee. I couldn't stand up. Was there anyone to help? No, there wasn't. I was walking down the lane when I saw a beautiful lady. She was wearing a red dress and a big red hat. While I was sleeping, my brother was helping our father in the garden. She was sleeping when we came in. As soon as I saw them, I started to run. They have finished their project. They finished it yesterday. Who did you get the letter from? Have you ever been to London? Yes, I have. I was there last year./ No, I haven't. I have never been to London. He has just arrived.</i></i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење 	
---	---	--

	<p><i>I've already learnt to use that program. Have they arrived yet? They haven't finished their dinner yet.</i> <i>The Past Simple Tense</i> правилних и неправилних глагола, све употребе. <i>The Past Continuous Tense</i>, све употребе <i>Used to</i>. Контрастирање употребе и значења глаголских облика <i>The Past Simple Tense</i> и <i>The Past Continuous Tense</i>. <i>The Present Perfect Simple Tense</i> за изражавање искустава и радњи у неодређеној прошлости и са <i>ever, never, just, already, yet...</i> Контрастирање употребе и значења глаголских облика <i>The Past Simple Tense</i> и <i>The Present Perfect Simple Tense</i>. Модални глагол <i>could</i> за изражавање способности у прошлости <i>Linking words and phrases (first, then, next, as soon as, after that, finally...)</i>. Питања са <i>Who/What/Where/When/Why...</i> Питања са препозиционим глаголима.</p> <p><i>Tea is better than coffee. Of course. That's true. You are right. The food was great! I disagree/don't agree with you. It was awful.</i> <i>I think we should help him. Yes, I agree with you. He always helps his friends. I enjoy skiing. Me too.</i> <i>I don't think he will win the race. Well, I do. No chance! I don't believe it! That's right! That's wrong!</i> <i>Stative verbs (think, like, agree, believe...)</i> Питања са <i>What, Why, How ...</i></p> <p>(Интер)културни садржаји: особености наше земље и земаља говорног подручја циљног језика (знаменитости, географске карактеристике и сл.); историсјки догађаји, епохална открића; важније личности из прошлости; поштовање основних норми учтивости у комуникацији са вршњацима и одраслима.</p>			
<p><i>Слободно време-забава, разонода, живи свет, животни циклуси, професионални живот</i> Изражавање</p>	<p><i>Can/Could you help me with these bags, please? They're too heavy. Could I have a glass of water, please?</i> <i>Could I see your exercise book, please? Yes, just a minute. Oh, no. I can't find it.</i> <i>May I see your tickets, please? Here you are, sir. Thank you.</i> <i>Will you open the door for me? Sure. I'm so sorry for... It's all my fault. Sorry, it was an accident. I didn't mean to (break your skateboard). That's all right/OK. Never mind. It doesn't matter.</i> <i>Thank you for (your help). Thank you from the</i></p>	<p>2.1.1.</p>	<p>- разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих - упути уобичајене молбе и захтеве честита, захвали се и извини се користећи једноставнија језичка средства</p>	<p>-контролна вежба - диктат - усмено одговарање -активност на часу - презентација</p>

<p>молби, захтева, обавештења, извињења, и захвалности</p>	<p><i>bottom of my heart. That's very kind of you. That means a lot to me. Don't mention it. It's nothing. You're welcome. Well done. Congratulations! Happy (festival). When does the train for Glasgow leave? It leaves at 7.38. School starts at 8.45. Which book do you want? The red one. Can I try on those trousers, please? Which ones? The blue ones.</i></p> <p>Модални глаголи за изражавање молбе и захтева – <i>can/could/may</i>. <i>Would you like...?</i> <i>Will</i> за изражавање молби. <i>The Present Simple Tense</i> за изражавање утврђених програма, реда вожње, распореда и сл. Заменице <i>one, ones</i>.</p> <p>(Интер)културни садржаји: правила учтиве комуникације, значајни празници и догађаји, честитања.</p>			
<p><i>Мода и облачење, школа, школски живот</i> Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза; изражавање припадања и поседовања; изражавање допадања и недопадања</p>	<p><i>Don't throw litter around. Save energy. Turn off lights when not in use. You can/can't sit here. The seat is/isn't free. Can I use your mobile phone? Sure. You mustn't use calculators during the exam. Students must turn off their phones in the classroom. Do you have to wear a uniform at your school? John can't come because he has to work. I must get up early tomorrow morning. I don't have to take my dog for a walk every day/tomorrow. My parents let me go out at weekends. They won't let us feed the animals. Our head teacher made us clean our classroom last Friday. John couldn't come because he had to work. He didn't have to come early yesterday. You should slow down, you shouldn't run down the corridor.</i></p> <p>Заповедни начин. Модални глаголи за изражавање дозволе, забране, правила понашања и</p>	<p>1.1.14.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих - размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту, као и на своје и туђе обавезе - саопшти правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства - разуме једноставније изразе који се односе 	<ul style="list-style-type: none"> - писмени задатак - диктат - усмено одговарање - активност на часу - презентација

	<p>присуство/одсуство обавезе – <i>can/can't, must/mustn't, have to/don't/doesn't have to, had to/didn't have to, should/shouldn't</i>. <i>Let/Make</i> + инфинитивна основа глагола. <i>Is this your dog? No, it's Steve's dog. Whose house is this? It's Jane and Sally's house.</i> <i>They're Jane's and Sally's bags. These are the children's toys. That's my parents' car.</i> <i>This is my blanket. This blanket is mine.</i> <i>This isn't your card. It's hers.</i> <i>I've got/I have a ruler. Have you got/Do you have a pen? Sally hasn't got /doesn't have an umbrella.</i> Саксонски генитив са именицом у једнини и множини (правилна и неправилна множина) – <i>my friend's/ friends/ children's books</i>. Присвојне заменице <i>mine, yours...</i> Питања са <i>Whose</i>. <i>I love working with people. I don't like skiing. I'm bad at it. What do/don't you like doing?</i> <i>Peter hates watching horror films. He enjoys playing video games. I can't/couldn't stand the heat. My favourite sport is tennis. What's your favourite sport?</i> <i>What are your hobbies and interests?</i> <i>Fifteen out of thirty people like tennis – eight boys and seven girls.</i> Придевско-предлошке фразе – <i>interested in, good/bad at, crazy about...</i> Глаголи <i>like/love/hate/enjoy/can't</i> <i>stand</i> + глаголска именица Питања са <i>What, Who, Why ...</i></p> <p>(Интер)културни садржаји: понашање на јавним местима; значење знакова и симбола; породица и пријатељи; однос према својој и туђој имовини; уметност, књижевност за младе, стрип, музика, филм.</p>		<p>на поседовање и припадност</p> <ul style="list-style-type: none"> - формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност - пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто - разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих <p>изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење</p>	
<p><i>Вербална и невербална комуникација, емоције, међуљудски односи/</i></p> <p>Разумевање и давање упутстава</p>	<p><i>Read the explanation and circle the correct words.</i> <i>State your problem and describe how you feel about it. Use the expressions below.</i> <i>Make a project about an important city in your town. Make a map and label the important places.</i> <i>To end the call, tap the „end call” button (typically a red button on the left side of your cell phone) or close your phone.</i> <i>Do not touch the adapter with wet hands.</i> Заповедни начин.</p> <p>(Интер)културни садржаји: правила учтивости у складу са степеном формалности и ситуацијом.</p>	<p>2.1.7.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота упути пригодну честитку пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним 	<ul style="list-style-type: none"> - диктат - усмено одговарање - активност на часу - презентација

1. Лични идентитет, породица, окружење!	*										1	3	4	1,4,5,10, 11
2. Млади- деца и омладина, школа, школски живот	*	*									3	5	8	1,4,5, 7,10,11
3. Транспорт и превозна средства, временско искуство и доживљаји времена (будућност)		*	*								3	6	9	1,4,5,8, 10
4. Здравље, лечење, спорт, слободно време, хобији, емпатија и брига о другоме, међуљудски односи/			*	*							3	5	8	1,4,5,6, 10
5. Историја, временско искуство и доживљаји времена (прошлост), географске особености				*	*						3	6	9	1,4,5, 9,10
6. Слободно време-забава, разонода, живи свет, животни циклуси, професионални живот					*	*	*				3	5	8	1,2,4,5,10

7. <i>Мода и облачење, школа, школски живот</i>							*	*			3	6	9	1,3,4,5
8. <i>Вербална и невербална комуникација, емоције, међуљудски односи/</i>								*	*		3	5	8	1,4,9,10,11
9. <i>Очување животне средине, еколошка свест, хигијена</i>									*	*	2	7	9	1,2,4,5,6,9,10
УКУПНО											24	48	72	

СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД:

НАПОМЕНА

Следећи стандарди су присутни на готово свим часовима :

ПСТ 1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.4 1.1.5 1.1.7 1.1.8 1.1.9 1.1.10 1.1.11 1.1.12 1.1.13 1.1.16 1.1.21 1.1.22

1.1.23 1.2.1 1.2.2 1.2.3 1.2.4.

ПСТ 2.1.1 2.1.2 2.1.3 2.1.6 2.1.10. 2.1.12 2.1.13 2.1.16 2.1.24 2.1.25 2.2.1 2.2.2 2.2.3 2.3.1

2.3.2 2.3.5

ПСТ 3.1.1 3.1.2 3.1.6 3.1.9 3.1.17 3.1.20 3.1.29

Због тога ови стандарди нису наведени, већ само они који су специфични за одређене наставне јединице.

Пројекат ликовне културе за 6 разред основне школе

СПОНТАНИ РИТАМ БОЈЕНИХ МРЉА, ЛИНИЈА И СВЕТЛИНА

Циљеви и задаци:

Упућивање ученика на опажање и уочавање, као и усвајање са разумевањем појма апстрактне уметности. Оспособљавање за самосталну и креативну примену усвојених знања и вештина у стваралачком раду, за изражавање доживљаја, као и изражавање сопствених критичких ставова и изграђивање естетских критеријума.

Исходи:

Ученик/ученица у складу са индивидуалним могућностима:

именује и описује појам ***апстрактне уметности***;

наводи примере ***апстрактне уметности*** из уметничког наслеђа и тумачи их;

посматра и уочава, упоређује и анализира предмете, бића и појаве;

открива и препознаје појам ***апстрактне уметности*** у уметничким делима, упоређује и анализира значења;

проналази необичне, смешне, парадоксалне углове посматрања познатих појава;

показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа;

повезује стечена знања са осталим наставним садржајима и примењује их у раду.

СВОЈСТВА БОЈА

Циљеви и задаци:

Упућивање ученика на опажање и уочавање, као и усвајање са разумевањем појмова основних боја и изведених боја. Оспособљавање за самосталну и креативну примену усвојених знања и вештина у стваралачком раду, за изражавање доживљаја, као и за изражавање сопствених критичких ставова и изграђивање естетских критеријума.

Исходи:

машта, осмишљава и ствара оригинална, креативна решења у ликовном раду;

комуницира ликовним медијима, искрено и спонтано изражава своје мисли и осећања креативним коришћењем ликовног језика;

примењује знања, оригиналне идеје и различите методе у самосталном ликовном раду;

производи и интерпретира разноврсне и оригиналне идеје;

одступа од постојећег и утврђеног и тежи променама;

проналази необичне, смешне, парадоксалне углове посматрања познатих

појава;
показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа;
повезује стечена знања са осталим наставним садржајима и примењује их у раду.

СВЕТЛОСТИ СЕНКА

Циљеви и задаци:

Упућивање ученика на опажање и уочавање, као и усвајање са разумевањем појмова светлине и сенке. Оспособљавање за самосталну и креативну примену усвојених знања и вештина у стваралачком раду, за изражавање доживљаја, као и за изражавање сопствених критичких ставова и изграђивање естетских критеријума.

Исходи:

- именује и описује појмове светлине и сенке;
- наводи примере светлине и сенке из окружења и тумачи их;
- посматра и уочава, упоређује и анализира предмете, бића и појаве;
- открива и препознаје појмове светлине и сенке у окружењу, уметничким делима, упоређује и анализира значења;
- комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања;
- показује радозналост и спремност да поставља питања, критикује, дискутује у односу на тему/ликовни проблем;
- примењује знања, оригиналне идеје и различите методе у дискусији и закључивању;
- повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима;
- разуме контекст културног наслеђа различитих епоха;
- активно тумачи уметничка дела и доживљава их, прерађује, допуњује и процењује на свој начин;
- самостално проналази и систематизује информације из различитих извора.

- посматра и уочава појмове светлине и сенке и ликовни проблем;
- развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду;

ОДНОСИ МЕЂУ БОЈАМА

Циљеви и задаци:

Упућивање ученика на опажање и уочавање, као и усвајање са разумевањем појма комплементарних боја. Оспособљавање за самосталну и креативну примену усвојених знања и вештина у стваралачком раду, за изражавање доживљаја, као и за изражавање сопствених критичких ставова и изграђивање естетских критеријума.

Исходи:

- именује и описује појам комплементарних боја;
  - наводи примере комплементарних боја из окружења и тумачи их;
  - посматра и уочава, упоређује и анализира предмете, бића и појаве;
  - открива и препознаје појам комплементарних боја у окружењу, уметничким делима, упоређује и анализира значења;
  - комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања;
  - показује радозналост и спремност да поставља питања, критикује, дискутује у односу на тему/ликовни проблем;
- машта, осмишљава и ствара оригинална, креативна решења у ликовном раду;
- комуницира ликовним медијима, искрено и спонтано изражава своје мисли и осећања креативним коришћењем ликовног језика;
  - примењује знања, оригиналне идеје и различите методе у самосталном ликовном раду;
  - производи и интерпретира разноврсне и оригиналне идеје;

ДЕЈСТВО СВЕТЛОСТИНА КАРАКТЕР ОБЛИКА

Циљеви задаци:

Упућивање ученика на опажање и уочавање, као и усвајање са разумевањем

појмова градације светлости и валера. Оспособљавање за самосталну и креативну примену усвојених знања и вештина у стваралачком раду, за изражавање доживљаја, као и за изражавање сопствених критичких ставова и изграђивање естетских критеријума.

Исходи:

- именује и описује појмове градације светлости и валера;
- наводи примере градације светлости и валера из окружења и тумачи их;
- посматра и уочава, упоређује и анализира предмете, бића и појаве;
- открива и препознаје појмове градације светлости и валера у окружењу, уметничким делима, упоређује и анализира значења;
- комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања;
- показује радозналост и спремност да поставља питања, критикује, дискутује у односу на тему/ликовни проблем;
- примењује знања, оригиналне идеје и различите методе у дискусији и закључивању;
- повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима;
- разуме контекст културног наслеђа различитих епоха;
- активно тумачи уметничка дела и доживљава их, прерађује, допуњује и процењује на свој начин;
- самостално проналази и систематизује информације из различитих извора.
- посматра и уочава појмове градације светлости и валера и ликовни проблем;

ТЕКСТУРА

Циљеви и задаци :

Упућивање ученика на опажање и уочавање, као и усвајање са разумевањем појма текстуре. Оспособљавање за самосталну и креативну примену усвојених знања и вештина у стваралачком раду, за изражавање доживљаја, као и за изражавање сопствених критичких ставова и изграђивање естетских критеријума.

Исходи:

- именује и описује појам текстуре;
- наводи примере текстуре из окружења и тумачи их;
- посматра и уочава, упоређује и анализира предмете, бића и појаве;
- открива и препознаје појам текстуре у окружењу, уметничким делима, упоређује и анализира значења;
- комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања;
- показује радозналост и спремност да поставља питања, критикује, дискутује у односу на тему/ликовни проблем;
- примењује знања, оригиналне идеје и различите методе у дискусији и закључивању;
- повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима;
- разуме контекст културног наслеђа различитих епоха;
- активно тумачи уметничка дела и доживљава их, прерађује, допуњује и процењује на свој начин;
- самостално проналази и систематизује информације из различитих извора.
- посматра и уочава појам текстуре и ликовни проблем;
- развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду;

МАШТА И ФАНТАЗИЈА

Циљеви и задаци:

Упућивање ученика на опажање и уочавање, као и усвајање са разумевањем појма маште. Оспособљавање за самосталну и креативну примену усвојених знања и вештина у стваралачком раду, за изражавање доживљаја, као и за изражавање сопствених критичких ставова и изграђивање естетских критеријума.

Исходи:

- повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима;
- разуме контекст културног наслеђа различитих епоха;
- активно тумачи уметничка дела и доживљава их, прерађује, допуњује и процењује на свој начин;

- самостално проналази и систематизује информације из различитих извора.
- посматра и уочава појам маште и ликовни проблем;
- развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду;
- примењује стечена знања у решавању проблемских задатака;
- показује сензитивност за маштовита решења у окружењу и у уметничким делима;
- експериментише и истражује изражајне могућности технике темпере, туша, колажа, као и комбинованих техника у сопственом раду;
- самостално примењује ликовне технике и материјале на нов и неуобичајен начин;
- машта, осмишљава и ствара оригинална, креативна решења у ликовном раду;
- комуницира ликовним медијима, искрено и спонтано изражава своје мисли и осећања креативним коришћењем ликовног језика;

УМЕТНОСТ ЛЕПОГ ПИСАЊА

Циљеви и задаци:

Упућивање ученика на опажање и уочавање, као и усвајање са разумевањем појмова калиграфије и типографије. Оспособљавање за самосталну и креативну примену усвојених знања и вештина у стваралачком раду, за изражавање доживљаја, као и за изражавање сопствених критичких ставова и изграђивање естетских критеријума.

Исходи:

- именује и описује појмове калиграфије и типографије;
- наводи примере калиграфије и типографије из окружења и тумачи их;
- посматра и уочава, упоређује и анализира предмете, бића и појаве;
- открива и препознаје појмове калиграфије и типографије у окружењу, уметничким делима, упоређује и анализира значења;
- комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања;

- показује радозналост и spremnost да поставља питања, критикује, дискутује у односу на тему/ликовни проблем;
- примењује знања, оригиналне идеје и различите методе у дискусији и закључивању;
- повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима;
- разуме контекст културног наслеђа различитих епоха;
- активно тумачи уметничка дела и доживљава их, прерађује, допуњује и процењује на свој начин;

ПРОГРАМ РАДА ИЗ МУЗИЧКЕ КУЛТУРЕ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

Музичка култура ће се реализовати на основу програма за музичку културу из Службени гласник – Просветни гласник(бр 15) од 30.08.2018.г. – Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања стр. 305-309.

Назив предмета	МАТЕМАТИКА
Циљ	Циљ учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова
Разред	Шести
Годишњи фонд часова	144

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ	ВРЕДНОВАЊЕ
ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	-Прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој целе бројеве (записане у облику разломка или у децималном запису); - одреди супротан број, апсолутну вредност и реципрочну вредност рационалног броја;	Скуп целих бројева (Z). Супротан број. Апсолутна вредност целог броја. Приказ целих бројева на бројевној правој. Упоредивање целих бројева. Основне рачунске операције у скупу Z и њихова својства. Изрази са целим бројевима.	
РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	- израчуна	<u>Први део</u> Скуп рационалних бројева. Супротан број. Апсолутна вредност	

	<p>вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева - реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину - примени пропорцију или проценат у реалним ситуацијама; - прикаже податке и зависност између две величине у координатном систему</p>	<p>рационалног броја. Приказ рационалних бројева на бројевној правој. Упоредивање рационалних бројева. Основне рачунске операције у скупу Q и њихова својства. Изрази са рационалним бројевима. Једначине и неједначине: $ax + b = c$; $ax + b \leq c$; $ax + b < c$; $ax + b \geq c$; $ax + b > c$; $(a, b, c \in Q, a \neq 0)$ <u>Други део</u> Координатни систем. Приказ података у координатном систему. Приказ зависности међу величинама. Размере, пропорције и проценти. Директна пропорционалност. Обрнута пропорционалност.</p>	
<p>ТРОУГАО</p>	<p>(стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм);</p>	<p><u>Први део</u> Појам троугла. Обим троугла. Једнакокраки и једнакостранични троуглови. Висина троугла. Углови троугла. Збир углова троугла. Врсте троуглова према</p>	

	<p>- тумачи податке приказане табелом и графички; - класификује троуглове односно четвороуглове на основу њихових својстава; - конструише углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова; - уочи одговарајуће елементе</p>	<p>угловима. Однос између страница и углова троугла. Неједнакост троугла. Конструкције неких углова ($60^\circ, 120^\circ, 30^\circ, 45^\circ, 75^\circ, 135^\circ$) <u>Други део</u> Основне конструкције троуглова. Појам подударности и ставови подударности. Централна симетрија и подударност. Центар уписане и описане кружнице троугла.</p>	
<p>ЧЕТВОРОУГАО</p>	<p>подударних троуглова; - утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности; - конструише троугао, паралелограм, и трапез на основу задатих елемената (странице и углови троуглова и четвороуглова и дијагонала</p>	<p>Четвороугао. Углови четвороугла. Збир углова четвороугла. Паралелограм. Особине паралелограма. Услови да четвороугао буде паралелограм. Ромб, правоугаоник, квадрат. Конструкција паралелограма. Сабирање и одузимање вектора. Множење вектора бројем. Трапез. Особине трапеза. Средња линија троугла и трапеза. Конструкције</p>	

	четвороугла);	трапеза. Делтоид.	
ПОВРШИНА ЧЕТВОРОУГЛА И ТРОУГЛА	<ul style="list-style-type: none"> - примени својства троуглова и четвороуглова у једноставнијим проблемским задацима; - сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; - одреди центар описане и уписане кружнице троугла; - примењује особине централне и осне симетрије и транслације у једноставнијим задацима; - израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или разложиву једнакост; 	<ul style="list-style-type: none"> Појам површине фигуре, површина правоугаоника и квадрата. Једнакост површина подударних фигура. Површина паралелограма, троугла, трапеза. Површина четвороугла с нормалним дијагоналама. 	

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА Физика, географија, биологија, информатика и рачунарство

Назив предмета ФИЗИКА

Циљ Циљ учења физике је стеупознавање ученика са природним појавама

основним законима природе, стицање основне научне писмености, оспособљавање за уочавање
распознавање физичких појава и активности
стицање знања
физичким феноменима кроз истраживање, усвајање основаног научног метода
усмеравање према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

И
И
О
И

Разредшести
Годишњи фонд часова 72 часа

ИСХОДИ Позавршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
<p>- разликује врсте кретања према облику путање и према промени брзине - мери дужину, време и масу</p> <p>– изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега) – процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената (односно, тачност мерења)</p>	<p>УВОД У ФИЗИКУ</p>	<p>- Физика као природна наука. Физика и математика. Физика и техника. Физика и медицина. - Методе истраживања у физици (посматрање, мерење, оглед) - Огледи који илуструју различите физичке појаве (из свакодневног живота) Демонстрациони огледи: - Како савити млаз воде? - Мехури од сапунице имају облик сфере, зашто? - Направи дугу. Опишимо лик предмета у равном и сферном огледалу. Улога мерења у физици и у свакодневном животу (мерење времена, дужине, површине и запремине...)</p>
	<p>МЕРЕЊЕ</p>	<p>Основне и изведене физичке величине и њихове јединице (префикси микро, мили, кило, мега). Међународни систем мера. Мерила и мерни инструменти (опсег и тачност).</p>

<p>– мери дужину, време, запремину – одређује средњу вредност мерене величине и грешку мерења</p>		<p>Директно и индиректно мерење. Појам средње вредности мерене величине и грешке мерења при директним мерењима. Демонстрациони огледи: – Мерење дужине (метарска трака, лењир), запремине (мензура) и времена (часовник, хронометар). – Приказивање неких мерних инструмената (вага, термометри, електрични инструменти). Лабораторијске вежбе: 1. Мерење димензија тела лењиром са милиметарском поделом. 2. Мерење запремине чврстих тела неправилног облика помоћу мензуре. 3. Мерење еластичне силе при истезању и сабијању опруге. 4. Мерење силе трења при клизању или котрљању тела по равној подлози</p>
<p>- разликује врсте кретања према облику путање и према промени брзине и одређује средњу брзину - објашњава деловање тела која нису у непосредном додиру(промена брзине, правца и смера кретања) – изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи</p>	<p>КРЕТАЊЕ</p>	<p>Кретање у свакодневном животу. Релативност кретања. Појмови и величине којима се описује кретање (путања, пут, време, брзина, правац и смер</p>

<p>префиксе микро, мили, кило, мега) – процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената (односно, тачност мерења) – мери дужину, време – одређује средњу вредност мерене величине и грешку мерење -решава квалитативне,квантитативне и графичке задатке који се односе на брзину</p>		<p>кретања).Векторски карактер брзине.Подела кретања према облику путање и брзини тела.Зависност пређеног пута и брзине од времена код равномерног праволинијског кретања. Променљиво праволинијско кретање.Средња брзина. Демонстрациони огледи: -кретање куглице по Галилејевом жљебу. -Кретање мехура ваздуха(или куглице)кроз вертикално постављену дугу провидну цев са течномшћу. Лабораторијске вежбе: 1.Одређивање средње брзине променљивог кретања тела и сталне брзине равномерног кретања помоћу стаклене цеви са мехуром(или куглицом)</p>
<p>- објашњава узајамно деловање тела у непосредном додиру (деформација тела) и узајамно деловање тела која нису у непосредном додиру(гравитационо,електрично и магнетно деловање) - разликује деловање силе Земљине теже од тежине тела -повезује масу и инерцију,разликује масу и тежину тела,препознаје их у свакодневном животу – демонстрира утицај трења и отпора средине на кретање тела и примењује добре и лоше стране ових појава у свакодневном животу – демонстрира деформације тела под дејством силе,</p>	<p>СИЛА</p>	<p>Узајамно деловање два тела у непосредном додиру и последице таквог деловања: покретање, заустављање и промена брзине тела, деформација тела (истезање, сабијање, савијање), трење при кретању тела по хоризонталној подлози и отпор при кретању тела кроз воду и ваздух. Узајамно деловање два</p>

<p>узајамно деловање наелектрисаних тела и узајамно деловање магнета</p> <ul style="list-style-type: none"> – изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега) – процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената (односно, тачност мерења) – мери тежину – одређује средњу вредност мерене величине и грешку мерење <p>-решава квалитативне,квантитативне и графичке задатке који се односе на силу</p>		<p>тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично, магнетно). Сила као мера узајамног деловања два тела, правац и смер деловања. Векторски карактер силе. Слагање сила истог правца. Процена интензитета силе демонстрационим динамометром. Сила Земљине теже. Тежина тела као последица деловања силе Земљине теже.</p> <p>Демонстрациони огледи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Истезање и сабијање еластичне опруге. Трење при клизању и котрљању. Слободно падање. – Привлачење и одбијање наелектрисаних тела. – Привлачење и одбијање магнета
<p>-Разликује деловање силе Земљине теже од тежине тела</p> <ul style="list-style-type: none"> – повезује масу и инерцију, разликује масу и тежину тела, препознаје их у свакодневном животу и решава различите проблемске задатке (проблем ситуације <p>-демонстрира појаву инерције тела</p> <ul style="list-style-type: none"> – изражава масу,тежину и густину у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI) и претвара веће јединице у мање и обрнуто <p>-процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената односно тачност мерења</p> <ul style="list-style-type: none"> – мери запремину и масу и на основу мерених вредности одређује густину 	<p>МАСА И ГУСТИНА</p>	<p>Инертност тела. Закон инерције (Први Њутнов закон механике). Маса тела на основу појма о инертности и о узајамном деловању тела. Маса и тежина као различити појмови. Мерење масе тела вагом. Густина тела. Средња густина тела. Одређивање густине чврстих тела. Одређивање густине</p>

<p>-одређује средњу вредност густине – решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке који се односе на густину тела</p>		<p>течности мерењем њене масе и запремине. Демонстрациони огледи: – Илустровање инертности тела. – Судари двеју кугли (а) исте величине, истог материјала, (б) различите величине, истог материјала, (в) исте величине, различитог материјала. – Мерење масе вагом. – Течности различитих густина у истом суду – „течни сендвич” – Суво грожђе у газираној води. – Мандарина са кором и без коре у води. Лабораторијске вежбе: 1. Одређивање густине чврстих тела правилног и неправилног облика. 2. Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине. 3. Калибрисање еластичне опруге и мерење тежине тела динамометром</p>
<p>-разликује масу и тежину, препознаје их у свакодневном животу и решава различите проблемске задатке (проблем ситуације) – демонстрира притисак чврстих тела и течности – разликује преношење силе притиска кроз чврста тела и течности и наводи примере примене</p>	<p>ПРИТИСАК</p>	<p>Притисак чврстих тела. Притисак у мирној течности. Хидростатички притисак. Спојени судови. Атмосферски притисак. Торичелијев оглед.</p>

<p>(хидраулична преса, кочнице аутомобила, ходање по снегу...)</p> <ul style="list-style-type: none"> – препознаје примену хидростатичког притисака (принцип рада водовода, фонтане) – изражава притисак у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега) -Процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената,односно,тачност мерења -Мери тежину, дужину и на основу мерених вредности одређује притисак – решава квалитативне, квантитативне задатке у вези са притиском чврстих тела и течности 		<p>Зависност атмосферског притиска од надморске висине. Барометри. Преношење спољњег притиска кроз течности и гасове у затвореним судовима. Паскалов закон и његова примена. Демонстрациони огледи. – Зависност притиска чврстих тела од величине додирне површине и од тежине тела. – Стаклена цев са покретним дном за демонстрацију хидростатичког притиска. – Преношење притиска кроз течност (стаклена цев с мембраном, Херонова боца, спојени судови). – Хидраулична преса (нпр. два медицинска инјекциона шприца различитих попречних пресека спојена силиконским цревом). – Огледи који илуструју разлику притисака ваздуха (како се ваздух може „видети”, како свећа може да гори под водом). – Огледи који илуструју деловање атмосферског притиска.</p> <p>Лабораторијска вежба:</p> <p>1. Одређивање зависности хидростатичког притиска од дубине воде</p>
---	--	--

--	--	--

Кључни појмови садржаја: мерење дужине, запремине, најмањи подеок, кретање, равномерно праволинијско кретање, средња брзина, сила, динамометар, тежина, маса, инертност тела, густина тела, притисак.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД – ФИЗИКА

Р.б. теме	Наставна тема	Међупредметне компетенције	Број часова по теми	Број часова	
				Обраде	Остали типови
1	Увод у физику	1,4,	2	2	/
2	Мерење	1,2,3,4,5	15	4	11
3	Кретање	1,2,3,4,5,	14	7	7
4	Сила	1,2,3,4,5,	14	6	8
5	Маса и густина	1,2,3,4,5,8,9	15	5	10
6	Притисак	1,2,3,4,5,8,9	12	5	7

Укупночасова	72	29	43
--------------	----	----	----

Месеци	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Наставне теме										
Уводу физику	2									
Мерење	6	9								
Кретање			9	5						
Сила				3	7	4				
Маса и гистина							9	6		
Притисак								1	8	3

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ НАСТАВЕ ИСТОРИЈЕ
ШЕСТИ РАЗРЕД**

Наставна тема	Исходи	Евалуација
---------------	--------	------------

<p>1. ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена - на понуђеним примерима разликује митове и легенде од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности - илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација - разликује споменике различитих епоха са посебним освртом на оне у локалној средини - илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву - изведе елементарно израживање засновано на коришћењу одабраних историјских извора и литетатуре 	<ul style="list-style-type: none"> - одговори на питања - израда панона - израда реферата
	<ul style="list-style-type: none"> - образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима - пореди историјске појаве - наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу раном средњем веку - на основу датих примера изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском - на историјској карти лоцира правце миграција и 	<ul style="list-style-type: none"> - анализа историјске карте - одговори на питања

<p>2.ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ</p>	<p>простор насељен Србима и њиховим суседима у раном средњем веку</p> <ul style="list-style-type: none"> - идентификује типове државног уређења у периоду раногсредњег века - изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најзначајније владарске породице - пореди положај и начин живота жена и мушкараца различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева у раном средњем веку - разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења учења у раном средњем веку - идентификује основне одлике и промене у начину производње у раном средњем веку - илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизаија - разликује споменике различитих епоха са посебним освртом на оне у локалној средини - користећи ИКТ самостално или у групи презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе - повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом - учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања 	<ul style="list-style-type: none"> - израда презентација - израда реферата и panoа - тематски часови (мултиперспективност – географија, српски језик, ликовна култура, музичка култура) - тест - дискусија и размена мишљења
---	---	---

<p>3.ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У</p>	<ul style="list-style-type: none"> - образлаже узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима - пореди историјске појаве и догађаје у Европи и Средоземљу у позном средњем веку - на основу датих примера изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском - сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту - приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена - на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у 	<ul style="list-style-type: none"> - одговори на питања - анализа историјске карте - израда презентација - израда панона - вршњачко оцењивање - дискусија - тест

<p>ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ</p>	<p>позном средњем веку</p> <ul style="list-style-type: none"> - разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у позном средњем веку - на понуђеним примерима разликује легенде и митове од историјских чињеница као и историјске од легендарних личности - образлаже најважније последице научно – техничких открића у периоду позног средњег века - пореди положај и начин живота жена и мушкараца различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева у позном средњем веку 	
<p>4. ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ НОВОМ ВЕКУ (Преиндустријско доба)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима - пореди историјске појаве - на основу датих примера изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском - на понуђеним примерима разликује легенде и митове од историјских чињеница као и историјске од легендарних личности - идентификује основне одлике и промене у начину производње у раном новом веку - образлаже најважније последице научно – техничких открића у периоду раног новог века 	<ul style="list-style-type: none"> - одговори на питања - тест - израда реферата - дискусија и размена мишљења - тематски час (српски језик, географија, ликовна култура, музичка култура) - израда панора - анализа

	<ul style="list-style-type: none"> - идентификује основне одлике и промене у начину производње у периоду раног новог века - илуструје примерима значај прожимања утицаја различитих држава периода раног новог века - самостално или у групи презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе - повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом раног новог века - учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања 	историјске карте

област/тема	време реализације										тип часа			међупредметне компетенције
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	O	Y	C	
1.Основи проучавања прошлости	3										2	1	3	1, 7, 2, 4,3
2.Европа, Средоземље и српске земље у раном	5	10	5								11	9	20	1, 7, 2, 4, 3,5

средњем веку															
3.Европа, Средоземље и српске земље у позном средњем веку			3	6	6	8	6				16	13	29	1, 7, 2, 4,5,3	
4.Европа, свет и српске земље у раном новом веку								2	6	8	4	11	9	20	1, 7, 2, 4, 5,3
УКУПНО	8	10	8	6	6	8	8	6	8	4	40	32	72		

СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ЗА VI РАЗРЕД:

РБ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	СТАНДАРДИ
I	Основи проучавања прошлости	Основни ниво: ИС.1.1.1., ИС.1.1.2., ИС.1.1.3, ИС.1.2.1., ИС.1.2.2 Средњи ниво: ИС.2.1.5., ИС.2.2.3., ИС.2.2.4 Напредни ниво: ИС.3.1.1., ИС.3.1.4., ИС.3.1.6, ИС.3.2.2.

II	Европа, Средоземље и српске земље у раном средњем веку	<p>Основни ниво: ИС.1.1.2., ИС.1.1.3., ИС.1.1.5., ИС.1.1.7., ИС.1.2.1, ИС.1.2.2., ИС.1.2.3., ИС.1.2.7</p> <p>Средњи ниво: ИС.2.1.4., ИС.2.1.6., ИС.2.2.2., ИС.2.2.3., ИС.2.1.3, ИС.2.1.5.</p> <p>Напредни ниво: ИС.3.1.2., ИС.3.1.5., ИС.3.2.2., ИС.3.2.3., ИС. 3.1.1, ИС. 3.1.4.</p>
III	Европа, Средоземље и српске земље у позном средњем веку	<p>Основни ниво: ИС.1.1.1., ИС.1.1.2., ИС.1.1.3., ИС.1.1.5, ИС.1.1.9., ИС.1.2.1., ИС.1.2.2.</p> <p>Средњи ниво: ИС.2.1.3., ИС.2.1.6., ИС.2.1.5., ИС.2.2.2., ИС.2.2.3</p> <p>Напредни ниво: ИС.3.1.1., ИС.3.1.2., ИС.3.1.4., ИС.3.1.5., ИС.3.2.1., ИС.3.2.2., ИС.3.2.5.</p>
IV	Европа, свет и српске земље у раном новом веку	<p>Основни ниво: ИС.1.1.1., ИС.1.1.2., ИС.1.1.3., ИС.1.1.5., ИС.1.1.6., ИС.1.1.9., ИС.1.2.1., ИС.1.2.2., ИС.1.2.3., ИС.1.2.7.</p> <p>Средњи ниво: ИС.2.1.1., ИС.2.1.3., ИС.2.1.4., ИС.2.1.5., ИС.2.2.2., ИС.2.2.3.</p> <p>Напредни ниво: ИС.3.1.1., ИС.3.1.2., ИС.3.1.4., ИС.3.1.5., ИС.3.1.6., ИС.3.2.1., ИС.3.2.2.</p>

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ НАСТАВЕ ГЕОГРАФИЈЕ ЗА 6. РАЗРЕД

Назив предмета **ГЕОГРАФИЈА**

Циљ **Циљ учења Географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.**

Разред **шести**

Годишњи фонд часова **72 часа**

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ	ВРЕДНОВАЊЕ
-------------	---	----------	------------

<p>ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА</p>	<p>– успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса;</p>	<p>Друштвена географија, предмет проучавања и подела.</p>	<p>Посматрање и праћење, усмена провера, контролна вежба, активност на часу, презентације, нема карта и различите технике формативног оцењивања.</p>
<p>ГЕОГРАФСКА КАРТА</p>	<p>– одређује математичко географски положај на Земљи;</p> <p>– анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте;</p> <p>– оријентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе;</p>	<p>Географска/картографска мрежа.</p> <p>Географска ширина и географска дужина, часовне зоне.</p> <p>Појам карте и њен развој кроз историју.</p> <p>Елементи карте (математички, географски и допунски).</p> <p>Картографски знаци и методе за представљање рељефа на карти.</p> <p>Подела карата према садржају и величини размера.</p> <p>Оријентација у простору и оријентација карте, мерење на карти, сателитски навигациони системи.</p>	
<p>СТАНОВНИШТВО</p>	<p>– доводи у везу размештај светског</p>	<p>Основни појмови о становништву: демографски развој и извори података о становништву.</p>	

**становништва са природним
карактеристикама простора;
– анализира компоненте
популационе динамике и њихов
утицај на формирање укупних
демографских потенцијала на
примерима Србије, Европе и**

**Број и распоред становништва на Земљи.
Природно кретање становништва.
Миграције становништва.
Структуре становништва: биолошке и
друштвено-економске.
Савремени демографски процеси у Србији,
Европи и свету.**

<p>НАСЕЉА</p>	<p>света;</p> <p>– анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група;</p> <p>– анализира географски положај насеља;</p> <p>– објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје</p>	<p>Појам и настанак првих насеља.</p> <p>Положај и географски размештај насеља.</p> <p>Величина и функције насеља.</p> <p>Типови насеља.</p> <p>Урбанизација.</p> <p>Град – унутрашња структура и односи са околним простором.</p> <p>Село и рурални процеси.</p>	
<p>ПРИВРЕДА</p>	<p>примере у Србији, Европи и свету;</p> <p>– доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са</p>	<p>Привреда, привредне делатности и сектори привреде.</p> <p>Пољопривреда и географски простор.</p>	

	<p>структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима;</p> <p>– уз помоћ географске карте</p>	<p>Индустрија и географски простор.</p> <p>Саобраћај, туризам и географски простор.</p> <p>Ванпривредне делатности.</p> <p>Развијени и неразвијени региони и државе и савремени геоекономски односи у свету.</p> <p>Концепт одрживог развоја.</p>	
<p>ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОНИ ПРОЦЕСИ</p>	<p>анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности;</p> <p>– доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине;</p> <p>– вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету;</p> <p>– објасни политичко-географску</p>	<p>Појам и настанак првих држава.</p> <p>Географски положај државе.</p> <p>Величина и компактност територије државе.</p> <p>Појам и функција државних граница.</p> <p>Главни град.</p> <p>Облик владавине.</p> <p>Политичко-географска карта Европе после Другог светског рата.</p> <p>Политичко-географска карта света после Другог светског рата.</p> <p>Територијални интегритет и спорови.</p> <p>Интеграциони процеси.</p>	

ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ	<p>структуру државе;</p> <p>– представи процесе који су довели до формирања савремене политичко-географске карте света;</p> <p>– објасни како се издвајају географске регије;</p> <p>– илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе.</p>	<p>Географске регије и регионална географија.</p> <p>Положај и границе Европе.</p> <p>Природне карактеристике Европе.</p> <p>Становништво Европе.</p> <p>Насеља Европе.</p> <p>Привреда Европе.</p> <p>Географске регије Европе.</p>	
--------------------------	--	---	--

--	--	--	--

ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК

Назив предмета	ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК
Циљ	Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.
Разред	шести
Годишњи фонд часова	72 часа

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	САДРЖАЈИ	ВРЕДНОВАЊЕ
Комуникативне функције	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да у усменој и писаној комуникацији:		
ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА	<p>– разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личне природе;</p> <p>– поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање краћих, једноставних текстова који се односе на поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личне природе; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; усмено и писано давање информације о себи и</p>	<p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања.</p> <p>-контролна вежба</p>

	<p>– постави и одговори на једноставна питања личне природе;</p> <p>– у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;</p>	<p>другима; усмено и писано тражење информације о другима.</p> <p>Садржаји</p> <p><i>Hallo. Ich bin Anna. Und du? Wie heißt du?</i> <i>Er heißt Andreas. Mein Name ist Andera Zilinski. Freut mich. Wie alt bist du? Ich bin 12. Woher kommst du? Ich komme ausSerbien. Wo wohnt deine Tante? Meine Tante wohnt in Wien. Franz ist mein Schulfreund. Wir gehen in die sechste Klasse. Wann bist du geboren? Am .....(s)ten ..... Wie ist deine Telefonnummer?</i> <i>Wie geht`s? Wie geht es Ihnen? Gut, danke. Und dir? Und Ihnen? Na ja, es geht. Schlecht. Auf Wiedersehen. Gute Nacht. Tschüs. Bis bald!</i></p> <p>Презент слабих глагола и најфреквентнијих јаких глагола.</p> <p>Употреба одређеног, неодређеног, негационог, присвојног члана у номинативу и акузативу. Употреба нултог члана.</p> <p>Употреба упитних заменица и прилога (<i>wer, was; wo, wie, wann, woher</i>). Употреба показне заменице <i>das</i>. Исказна и упитна реченица – положај глагола/ред речи.</p>	<p>-писмени задатак - диктат -усмено одговарање -активност на часу -презентација</p>
--	---	---	---

		<p>Основни бројеви до 1000.</p> <p>(Интер)културни садржаји: устаљена правила учтивости; титуле уз презимена особа (<i>Herr Becker, Frau Bauer</i>); имена и надимци; начин писања адресе.</p>	
<p>ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, ПОЈАВА И МЕСТА</p>	<p>– разуме једноставан опис особа, биљака, животиња, предмета, појава или места;</p> <p>– опише карактеристике бића, предмета, појава и места користећи једноставна језичка средства;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање једноставних описа бића, предмета, појава и места; усмено и писано описивање бића, предмета, појава и места.</p> <p>Садржаји</p> <p><i>Meine Freundin ist groß und schlank. Wie sind deine Haare? Blond oder braun? Ihr Hund ist 2 Jahre alt, klein und schwarz. Er frisst gern Kekse. Anna ist meine beste Freundin. Sie ist nett und freundlich. Sie sieht sehr schön aus. Das ist unsere Wohnung. Sie ist neu und groß. Ich finde sie sehr schön. Wir wohnen in der Stadt. Meine Großeltern leben auf dem Lande. Die Natur ist wunderschön. Ich fühle mich wohl in ihrem Haus.</i></p> <p>Презент најчесталијих глагола с префиксом.</p> <p>Употреба придева и прилога као</p>	

		<p>именског дела предиката уз глагол <i>sein</i>. Присвојни чланови/детерминативи у номинативу, дативу и акузативу.</p> <p>Ред речи у исказној и упитној реченици.</p> <p>Употреба предлога с дативом уз глаголе миравања.</p> <p>(Интер)културни садржаји: најважније географске карактеристике земаља немачког говорног подручја; биљни и животињски свет.</p>	
<p>ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ</p>	<p>– разуме једноставне предлоге и одговори на њих; – упуту једноставан предлог; – пружи одговарајући изговор или одговарајуће оправдање;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање једноставних текстова који садрже предлоге; усмено и писано договарање око предлога за учешће у заједничкој активности; писање позива за заједничку активност (нпр. прославу рођендана, спортску активност и сл.); прихватање/одбијање предлога, усмено или писано, уз поштовање основних норми учтивости и давање одговарајућег оправдања.</p> <p>Садржаји</p> <p><i>Gehen wir ins Kino/ Theater/ zum Sportplatz? Warum nicht? Das ist eine gute Idee. Komm, wir basteln ein Spielzeug! Mach mit! Ja, gern./ Leider kann ich nicht.</i></p>	

		<p><i>Ich habe keine Zeit./Nein, tut mir leid. Ich muss lernen.</i></p> <p><i>Gehen wir zu Peter? Wann treffen wir uns dann morgen? Um sechs an der Bushaltestelle.</i></p> <p><i>Möchtest du mitkommen?</i></p> <p><i>Wollen wir ihm etwas mitbringen? Ja, vielleicht eine Schokolade.</i></p> <p>Заповедни начин фреквентних глагола.</p> <p>Модални глаголи (<i>können, wollen, möchten</i>).</p> <p>Употреба предлога са акузативом (уз глаголе кретања).</p> <p>Употреба предлога с дативом и акузативом – (<i>an, in, auf, zu</i>).</p> <p>(Интер)културни садржаји: разонода; прикладно позивање и прихватање/одбијање позива.</p>	
<p>ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА И ЗАХВАЛНОСТИ</p>	<p>– разуме једноставне молбе и захтеве и реагује на њих;</p> <p>– упути једноставне молбе и захтеве;</p> <p>– затражи и пружи кратко обавештење;</p> <p>– захвали се и извини се користећи једноставна језичка средства;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање једноставнијих исказа којима се нуди/тражи помоћ, услуга, обавештење или се изражава жеља, извињење, захвалност; усмено и писано тражење и давање обавештења; усмено и писано упућивање молбе за помоћ/услугу и реаговање на њу; усмено и писано изражавање захвалности и извињења.</p>	

		<p style="text-align: center;">Садржаји</p> <p><i>Entschuldigung, können Sie das Fenster aufmachen? Danke. Ich danke Ihnen/Bitte. Darf ich Sie etwas fragen? Wo ist der Markt? Tut mir leid, das ich weiß auch nicht.</i></p> <p><i>Kannst du mir ein Glas Wasser geben? Danke. Vielen Dank. Ich danke dir./Nichts zu danken. Gern geschehen.</i></p> <p><i>Hallo. Hier ist Sandra, kann ich Birgit sprechen? Tut mir leid, aber sie ist nicht zu Hause.</i></p> <p>Употреба неодређеног члана у номинативу, дативу и акузативу.</p> <p>Употреба модалних глагола у презенту.</p> <p>(Интер)културни садржаји: правила учтиве комуникације, дружење и пријатељски односи.</p>	
<p>РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА</p>	<p>– разуме и следи једноставна упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;</p> <p>– даје једноставна упутства из домена свакодневног живота и личних интересовања;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање текстова који садрже једноставнија упутства (нпр. за наставну активност, за компјутерску или обичну игру, за употребу апарата/апликација, рецепт за прављење јела и сл.) са визуелном подршком и без ње; усмено давање једноставних упутстава уз адекватну гестикулацију или без ње;</p>	

		<p>писано давање једноставних упутстава.</p> <p>Садржаји</p> <p><i>Lies den Text und antworte auf die Fragen. Ergänze die Sätze. Schreib deinem Freund/deiner Freundin eine E-Mail/ eine SMS./Du sollst die rote Taste drücken./Kartoffeln schälen/Nudeln kochen.</i></p> <p>Заповедни начин.</p> <p>Употреба модалних глагола у презенту.</p> <p>Инфинитив у функцији заповести.</p> <p>(Интер)културни садржаји: традиционалне/омиљене врсте јела; игре.</p>	
<p>УПУЋИВАЊЕ ЧЕСТИТКИ И ИЗРАЖАВАЊЕ ЗАХВАЛНОСТИ</p>	<p>– разуме честитку и одговори на њу;</p> <p>– упуту пригодну честитку;</p> <p>– захвали се користећи једноставна језичка средства;</p> <p>– саопшти кратку поруку којом се захваљује;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање једноставних текстова у којима се честитају празници, рођендани и значајни догађаји или се изражава жаљење; реаговање на упућену честитку у усменом и писаном облику; упућивање пригодних честитки у усменом и писаном облику.</p> <p>Садржаји</p> <p><i>Herzlichen Glückwunsch! Alles Gute zu/</i></p>	

		<p><i>zum/ zur.....!</i> <i>Zum Geburtstag viel Glück! Ich gratuliere dir zu .... Frohe Weihnachten/Ostern. Tut mir leid. Schade. Mehr Glück nächstes Mal.</i></p> <p>Употреба личних заменица у номинативу, дативу и акузативу.</p> <p>Узвичне реченице.</p> <p>(Интер)културни садржаји: значајни празници и догађаји и начин обележавања; честитање.</p>	
<p>ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И РАДЊИ У САДАШЊОСТИ</p>	<p>– разуме једноставне текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње;</p> <p>– размени информације које се односе на опис догађаја и радњи у садашњости;</p> <p>– опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје/ активности користећи неколико везаних исказа;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање описа у вези са сталним, уобичајеним и тренутним догађајима, активностима и способностима; тражење и давање информација о сталним, уобичајеним и тренутним догађајима, активностима и способностима, у усменом и писаном облику; усмено и писано давање краћих описа о сталним, уобичајеним и тренутним догађајима, активностима и способностима.</p> <p>Садржаји</p> <p><i>Ich lebe in einer Großstadt. Meine Wohnung ist im Erdgeschoss/ im zweiten</i></p>	

		<p>Stock. <i>Was machst du am Wochenende? Ich räume mein Zimmer auf, lerne und am Nachmittag gehe ich aus. Sieht dein Vater gern fern?</i> <i>Was trainierst du? Wann gehst du zum Training? Mittwochs und freitags.</i> Садашње време (слаби и јаки глаголи, глаголи с префиксом, модални глаголи).</p> <p>Употреба прилога за време и место (<i>donnerstags/da, dort, hier</i>). Ред речи у исказној, упитној и узвичној реченици.</p> <p>Редни бројеви.</p> <p>(Интер)културни садржаји: породични живот; живот у школи – наставне и ваннаставне активности; распусти и путовања.</p>	
<p>ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ</p>	<p>– разуме краће текстове у којима се описују догађаји у прошлости; – размени информације у вези са догађајима у прошлости; – опише у неколико краћих, везаних исказа догађај из прошлости;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање једноставних текстова у којима се описују догађаји и активности у прошлости; усмено и писано описивање догађаја и активности у прошлости.</p> <p>Садржаји</p> <p><i>Ich war gestern bei Maria. Am Montag</i></p>	

		<p><i>hatten wir kein Deutsch, unsere Lehrerin war krank.</i> <i>Was hast du gefrühstückt? Ich habe Butterbrot gegessen und Tee getrunken. Meine Großeltern hatten viele Tiere auf dem Bauernhof.</i> <i>Mozart ist in Salzburg geboren. Er war Pianist und Komponist. Er hatte eine Schwester. Er war sehr berümt.</i> Прошло време.</p> <p>Претерит помоћних глагола <i>sein/haben</i>. Перфект најфреквентнијих слабих и јаких глагола.</p> <p>Прилози и прилошки изрази за време: <i>gestern, vorgestern, vor drei Tagen, letztes Jahr, im Jahr 1746...</i></p> <p>(Интер)културни садржаји: живот некад и сад.</p>	
<p>ИСКАЗИВАЊЕ ПЛАНОВА И НАМЕРА</p>	<p>– разуме планове и намере и реагује на њих; – размени једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама; – саопшти шта он/она или неко други планира, намерава;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање краћих, једноставних текстова у вези са плановима и намерама; усмено и писано договарање о планираним активностима.</p> <p>Садржаји</p> <p><i>Am Samstag gehen wir ins Museum. Wir</i></p>	

		<p><i>treffen uns um 10 Uhr vor dem Museum. Kommst du mit? Gerne.</i></p> <p><i>Ich möchte am Sonntag eine Grillparty machen./Um wieviel Uhr sollen wir kommen?</i></p> <p><i>Kannst du mir morgen beim Umzug helfen?/Leider kann ich nicht. Ich muss zu meinen Großeltern gehen. Mein Opa hat Geburtstag.</i></p> <p>Употреба садашњег времена за будућу радњу.</p> <p>Предлози.</p> <p>Прилози за време (heute, morgen, bald...).</p> <p>Модални глаголи.</p> <p>(Интер)културни садржаји: свакодневни живот, обавезе и разонода; породични и пријатељски односи.</p>	
<p>ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА</p>	<p>– разуме свакодневне изразе у вези са непосредним и конкретним жељама, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих;</p> <p>– изрази основне жеље, потребе, осете и осећања користећи једноставна језичка средства;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање исказа у вези са потребама, осетима и осећањима; усмено и писано договарање у вези са задовољавањем потреба; усмено и писано исказивање интересовања за туђа осећања; усмено и писано исказивање својих осећања и реаговање на туђа.</p>	

		<p style="text-align: center;">Садржаји</p> <p><i>Mir ist kalt/heiß. Ich habe (keinen) Hunger/Durst. Ich bin müde/traurig/froh. Ich habe Angst. Ich fühle mich (nicht) wohl. Mein Kopf tut weh. Ich habe Kopfschmerzen./Tut mir leid, nimm dann eine Tablette ein./ Geh ins Bett/ Du sollst zum Arzt gehen.</i></p> <p><i>Das macht mir großen Spaß! Das finde ich toll!</i></p> <p>Личне заменице у номинативу, дативу и акузативу.</p> <p>Заповедни начин (друго лице једине и множине).</p> <p>Прилози за начин (<i>viel, gern, schlecht, super, toll</i>).</p> <p>(Интер)културни садржаји: мимика и гестикулација; употреба емотикона; емпатија.</p>	
<p>ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И ВЕЛИЧИНА</p>	<p>– разуме једноставна питања која се односе на положај предмета и бића у простору и правац кретања, и одговори на њих;</p> <p>– разуме обавештења о положају предмета и бића у</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање краћих и једноставних текстова у вези са просторним односима и величинама уз визуелну подршку или без ње; усмено и писано размењивање информација у вези са просторним</p>	

	<p>простору и правцу кретања; – опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима;</p>	<p>односима и величинама; усмено и писано описивање просторних односа и величина.</p> <p>Садржаји</p> <p><i>Entschuldigung, wie komme ich zur Bibliothek?/Gehen Sie geradeaus und dann die erste Straße links. Gibt es hier eine Apotheke? Ja, sie ist gleich neben der Post/ hinter dem Hotel. Novi Sad ist etwa 80km von Belgrad entfernt. Wo liegt der Bodensee? In der Schweiz? Warst du schon am Bodensee? Der See ist 60km lang und 14km breit.</i></p> <p>Употреба датива и акузатива уз глаголе мировања и кретања.</p> <p>Прилози за правац и место: <i>geradeaus, links, rechts.</i></p> <p>Заповедни начин.</p> <p>Предлози за изражавање положаја и просторних односа (<i>in, an, auf, hinter, unter, vor, neben, zwischen...</i>)</p> <p>(Интер)културни садржаји: јавни простор; типичан изглед школског и стамбеног простора; локалне мерне јединице; природа.</p>	
<p>ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА</p>	<p>– разуме једноставна обавештења о хронолошком</p>	<p>Језичке активности у комуникативним</p>	

	<p>времену и метеоролошким приликама;</p> <p>– тражи и даје информације о хронолошком времену и метеоролошким приликама користећи једноставна језичка средства;</p> <p>– опише дневни/недељни распоред активности;</p>	<p>ситуацијама</p> <p>Слушање и читање једноставних текстова у вези са хронолошким временом, метеоролошким приликама и климатским условима; усмено и писано тражење и давање информација о времену дешавања неке активности, метеоролошким приликама и климатским условима.</p> <p>Садржаји</p> <p>Употреба садашњег времена за изражавање будућности.</p> <p>Прилози за време (<i>heute, manchmal, immer, nie...</i>).</p> <p>Повратни глаголи.</p> <p>(Интер)културни садржаји: климатски услови у <i>земљама немачког говорног подручја</i>; типично радно време.</p>	
<p>ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА</p>	<p>– разуме једноставне изразе који се односе на поседовање и припадност;</p> <p>– формулише једноставне исказе који се односе на поседовање и припадност;</p> <p>– пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање једноставних текстова у којима се саопштава шта неко има/нема или чије је нешто; тражење и давање информација у вези са поседовањем и припадањем.</p>	

		<p style="text-align: center;">Садржаји</p> <p><i>Ist das dein Bruder? Nein, mein Bruder ist viel größer. Wessen Auto ist das? Das ist das Auto von unserer Nachbarin. Wem gehört diese Tasche? Das ist Marias Tasche. Ich brauche einen Kugelschreiber./Nimm meinen.</i></p> <p><i>Ich habe einen Hund und keine Katze.</i></p> <p>Употреба присвојних чланова у номинативу, дативу и акузативу.</p> <p>Изражавање припадности предлогом <i>von</i> + датив.</p> <p>Употреба глагола <i>gehören</i>.</p> <p>Употреба одређеног и неодређеног члана.</p> <p>Негација.</p> <p>(Интер)културни садржаји: породица и пријатељи; однос према својој и туђој имовини.</p>	
<p>ИЗРАЖАВАЊЕ ИНТЕРЕСОВАЊА, ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА</p>	<p>– разуме једноставне исказе који се односе на описивање интересовања, изражавање допадања и недопадања и реагује на њих;</p> <p>– опише своја и туђа интересовања и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;</p>	<p style="text-align: center;">Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање једноставних текстова у вези с нечијим интересовањима, хобијима, активностима и стварима које му/јој се свиђају/не свиђају; размена информација у вези са својим и туђим интересовањима, хобијима, активностима и стварима које му/јој се допадају/не</p>	

		<p>допадају; усмено и писано описивање интересовања, хобија, активности и ствари које му/јој се допадају/не допадају.</p> <p>Садржаји</p> <p><i>Was machst du gern/nicht gern? Ich spiele gern Klavier. Früh aufstehen mag ich nicht. Isst du gern Erdbeeren? Ja, sie sind so lecker.</i></p> <p><i>Gehst du gern einkaufen? Nein, das finde ich langweilig. Wie findest du unsere neue Deutschlehrerin?/Sie ist nett und hübsch. Mein Lieblingsschauspieler ist ein Italiener. Was isst du lieber – Äpfel oder Birnen? Basketball spiele ich am liebsten.</i></p> <p>Презент модалног глагола <i>mögen</i>.</p> <p>Сложенице – род и грађење: (рецептивно).</p> <p>Глаголи <i>finden</i> и <i>gefallen</i> за изражавање допадања/недопадања.</p>	
<p>ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, БРОЈЕВА И ЦЕНА</p>	<p>– разуме једноставне изразе који се односе на количину нечега;</p> <p>– пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставна језичка средства;</p> <p>– пита/каже/израчуна колико</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање једноставних текстова који говоре о количини нечега; усмено и писано постављање питања и давање одговора у вези са количином; слушање и читање текстова на теме куповине и</p>	

	<p>нешто кошта;</p> <ul style="list-style-type: none"> – састави списак за куповину; – на једноставан начин затражи артикле у продавници и наручи јело и/или пиће у ресторану; – изрази количину у најшире заступљеним мерама (грами, килограми...). 	<p>поруџбине у ресторану; играње улога ради симулације ситуација у којима се нешто купује, наручује; писање списка за куповину; размена информација о ценама производа и рачунање цена; изражавање количине у мерама.</p> <p style="text-align: center;">Садржаји</p> <p><i>Wie viele Häuser siehst du auf dem Bild? Da sind 10 Häuser, nicht wahr! Wieviel Butter brauchst du für den Kuchen? 200 Gramm.</i></p> <p><i>Gibt es etwas Butter im Kühlschrank? Ja, wir brauchen keine Butter.</i></p> <p><i>Haben Sie Äpfel? Ja, wieviel brauchen Sie? Zwei Kilo. Und was kostet ein Kilo? 2,20 Euro.</i></p> <p><i>Haben Sie diesen Rock in Größe 36? Dieser Rock kostet 12 Euro, das ist nicht teuer.</i></p> <p><i>Wie viele Schüler haben eine Eins in Mathe bekommen? Nur 5 von 25 Schülern in der Klasse. Also nur ein Fünftel, das ist nicht gut.</i></p> <p>Употреба језичких средстава квантификације.</p> <p>Исказивање количине и цене.</p> <p>Основни бројеви до 1000.</p> <p>(Интер)културни садржаји: друштвено</p>	
--	---	---	--

		окружење; валута, читање цена, намирнице и производи специфични за циљну културу.	
--	--	---	--

Корелација са другим предметима:

Српски језик

Математика

Географија

Биологија

Историја

Грађанско васпитање

Школски програм Биологија за 6. разред
основне школе

Р. Бр.	Наставна област/тема	Препоручен број часова за:				Укупан број часова
		обраду	вежбе	утврђивање	систематиза- цију	
1.	Јединство грађе и функције као основа живота	15	9	11	1	36
2.	Живот у екосистему	8	3	4	1	16
3.	Наслеђивање и еволуција	3	1	1	1	6
4.	Порекло и разноврсност живог света	3	1	1	1	6
5.	Човек и здравље	4	2	1	1	8
	Укупно:	33	16	18	5	72

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	Укупан број часова	Препоручен број часова			
				Обрада	Вежба	Утврђивање	Систематизација
<ul style="list-style-type: none"> – упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; – повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма; – одреди положај органа човека и њихову улогу; – цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; – користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата; – хумано поступа према организмима које истражује; – направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; – размотри односе међу члановима једне популације, као и односе између различитих популација на 	<p style="text-align: center;">ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА</p>	<p>Грађа живих бића – спољашња и унутрашња. Грађа људског тела: хијерархијски низ од организма до ћелије.</p> <p>Једноћелијски организми – бактерија, амеба, ћелија квасца. Удруживање ћелија у колоније. Вишећелијски организми – одабрани примери гљива, биљака и животиња.</p> <p>Основне животне функције на нивоу организма: исхрана, дисање, транспорт и елиминација штетних супстанци, размножавање.</p> <p>Разлике у грађи биљака, гљива и животиња и начину функционисања, као и сличности и разлике у обављању основних животних процеса.</p> <p>Откриће ћелије и микроскопа.</p> <p>Основна грађа ћелије (мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије, хлоропласти).</p> <p>Разлика између бактеријске, и биљне и животињске ћелије. Ћелијско дисање, стварање енергије, основне чињенице о фотосинтези.</p>	36	15	9	11	1

<p>конкретним примерима;</p> <ul style="list-style-type: none"> – илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином; – истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; – идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту/илустрацији; – повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом; – групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; – одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама; – прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе свој став о значају њихових истраживања; – одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; – доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; – збрине површинске озледе 	<p>ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ</p>	<p>Популација, станиште, екосистем, еколошке нише, адаптације, животне форме, трофички односи – ланци исхране.</p> <p>Абиотички и биотички фактори. Значај абиотичких и биотичких фактора. Антропогени фактор и облици загађења.</p> <p>Угрожавање живих бића и њихова заштита.</p>	16	8	3	4	1
	<p>НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА</p>	<p>Наследни материјал (ДНК, гени). Телесне и полне ћелије. Пренос наследног материјала.</p> <p>Наследне особине (веза између гена и особина, утицај спољашње средине). Индивидуална варијабилност.</p> <p>Природна селекција на одабраним примерима. Вештачка селекција. Значај гајених биљака и припитомљених животиња за човека.</p>	6	3	1	1	1
	<p>ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОГ СВЕТА</p>	<p>Постанак живота на Земљи (прве ћелије без једра, постанак ћелија са једром и појава вишећелијности).</p> <p>„Дрво живота“ (заједничко порекло и основни принципи филогеније, сродност и сличност).</p> <p>Организми без једра. Организми са једром.</p> <p>Положај основних група једноћелијских и вишећелијских организама на „дрвету живота“.</p>	6	3	1	1	1
	<p>ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ</p>	<p>Обољења која изазивају, односно преносе бактерије и животиње.</p> <p>Бактерије и антибиотици.</p> <p>Путеви преношења заразних болести. Повреде и прва помоћ: повреде коже, убоди инсеката и других</p>	8	4	2	1	1

<p>коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна;</p> <ul style="list-style-type: none"> – повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; – користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; – табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; – разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени. 	<p>бескичмењака, тровање храном, сунчаница, топлотни удар.</p> <p>Превенција и понашање у складу са климатским параметрима.</p> <p>Последице болести зависности – алкохолизам.</p>					
---	--	--	--	--	--	--

Школски програм за грађанско васпитање 6. разред

Грађанско васпитање ће се реализовати на основу програма за грађанско васпитање (изборни програм 36 часова) објављеном у Службени гласник – Просветни гласник бр.15/2018, стр. 328.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ

ПРЕДМЕТ: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

РАЗРЕД: VII

ШКОЛСКА 2019/2020. година

Редни број наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова по теми	ИСХОДИ По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	КОМПЕТЕНЦИЈЕ
1.	Животно и радно окружење	6	<ul style="list-style-type: none"> • повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада; • повеже ергономију са здрављем и комфором људи при употреби техничких средстава; • анализира да ли је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине; • истражи могућности смањења трошкова енергије у домаћинству; • повеже занимања у области производних техника и технологија са сопственим интересовањем; 	<ul style="list-style-type: none"> • Оспособљен да повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада. • Оспособљен да методом истраживачког рада открије и препозна предности и недостатке убрзаног развоја технике и технологије. • Кроз употребу алата, машина и уређаја схвати утицај њиховог дизајна на постизање комфора, безбедности при раду и очување здравља. • Изгради свест о неопходности очувања животне средине при коришћењу технике и технологије. • Оспособљен да препозна могућности уштеде енергије у домаћинству и смањење трошкова коришћења исте. • Упознат са подручјима човековог рада и производње, занимањима и пословима у области машинске технике.

<p>2.</p>	<p>Саобраћај</p>	<p>6</p>	<ul style="list-style-type: none"> • разликује врсте транспортних машина; • повеже подсистеме код возила друмског саобраћаја са њиховом улогом; • провери техничку исправност бицикла; • демонстрира поступке одржавања бицикла или мопеда; 	<ul style="list-style-type: none"> • Упознат са машинама спољашњег и унутрашњег транспорта и њиховим главним карактеристикама. • Упознат са погонским, преносним, управљачким и кочионим подсистемима код возила друмског саобраћаја. • Схвати значај исправности наведених подсистема код возила друмског саобраћаја са безбедоносног становишта. • Оспособљен да самостално провери и подеси техничку исправност бицикла.
<p>3.</p>	<p>Техничка и дигитална писменост</p>	<p>18</p>	<ul style="list-style-type: none"> • самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање; • користи CAD технологију за креирање техничке документације; • образложи предности употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета; • управља моделима користећи рачунар; • објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја; 	<ul style="list-style-type: none"> • Оспособљен да самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање. • Оспособљен да користи рачунарске апликације у оквиру CAD технологије за креирање техничке документације. • Упознат са појмом и улогом интерфејса у управљању и контроли. • Упознат са могућностима употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета. • Оспособљен да управља моделима користећи рачунар. • Упознат са улогом основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја. • Схвати значај и улогу рачунарске

				<p>технике код функционисања и коришћења савремених апарата и уређаја.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оспособљен да самостално користи савремене ИКТ уређаје.
4.	Ресурси и производња	20	<ul style="list-style-type: none"> • аргументује значај рационалног коришћења расположивих ресурса на Земљи; • идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене; • користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења; • врши операције обраде материјала који се користе у машинству, помоћу одговарајућих алата, прибора и машина и примени одговарајуће мере заштите на раду; • објасни улогу одређених елемената машина и механизма на једноставном примеру; • образложи значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације производних процеса; • објасни основе конструкције робота; • класификује погонске машине – моторе и повеже их са њиховом применом; 	<ul style="list-style-type: none"> • Упознат са значајем рационалног коришћења расположивих ресурса и принципима очувања животне средине. • Оспособљен да идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене. • Оспособљен да користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења. • Оспособљен да правилно и безбедно користи алате и машине за обраду метала уз одговарајућу примену мера заштите на раду. • Оспособљен да објасни улогу одређених елемената машина и механизма на једноставном примеру. • Упознат са савременим производним машинама у машинској индустрији и значајем њихове примене у појединачној и серијској производњи. • Стекао основна знања о конструкцији и функционисању робота. • Упознат са предностима роботизације производних процеса у односу на стандардне. • Оспособљен да класификује

				погонске машине – моторе и повеже их са њиховом применом на практичним примерима из сопственог окружења.
5.	Конструкторско моделовање	22	<ul style="list-style-type: none"> • самостално/тимски истражи и реши задати проблем у оквиру пројекта; • изради производ у складу са принципима безбедности на раду; • тимски представи идеју, поступак израде и производ; • креира рекламу за израђен производ; • врши е-кореспонденцију у складу са правилима и препорукама са циљем унапређења продаје; • процењује свој рад и рад других на основу постављених критеријума (креативност, иновативност, прецизност и сл.). 	<ul style="list-style-type: none"> • Оспособљен да самостално проналази информације потребне за израду модела машинске конструкције користећи ИКТ. • Оспособљен да самостално/тимски дефинише задатак у оквиру мини пројекта и представи алгоритам израде производа од идеје до реализације. • Оспособљен да самостално или у групи, у оквиру мини пројекта, изради макете/моделе, креира планску документацију користећи рачунарске апликације. • Оспособљен да самостално или у оквиру групе, практично израђује изабрани модел производних машина, саобраћајних средстава, транспортних машина и уређаја, или претварача енергије. • Оспособљен да самостално открива и решава једноставне техничке и технолошке проблеме, применом природних законитости у пракси. • Стекао радне навике, осећај економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата. • Схвати предности тимског рада и међусобне сарадње при реализацији пројекта. • Стекао основне предузетничке

				компетенције. • Оспособљен да одреди реалну вредност израђене макете/модела укључујући и оквирну процену трошкова. • Оспособљен да правилно вреднује туђи и самовреднује сопствени рад. • Оспособљен да самостално представи свој производ у оквиру маркетинга.
--	--	--	--	--

НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ СА УПУТСТВОМ ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Наставни предмет *Техника и технологија* намењен је развоју основних техничких компетенција ученика ради њихових оспособљавања за живот и рад у свету који се технички и технолошки брзо мења. Један од најважнијих задатака је да код ученика развија свест о томе да примена стечених знања и вештина у реалном окружењу подразумева стално стручно усавршавање и целоживотно учење, као и да је развијање предузимљивости један од важних предуслова личног и професионалног развоја.

Програм наставе и учења за седми разред оријентисан је на остваривање исхода.

Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли учећи предмет *Техника и технологија*. Представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности ученика у пет наставних тема: *Животно и радно окружење, Саобраћај, Техничка и дигитална писменост, Ресурси и производња и Конструкторско моделовање*.

Полазећи од датих исхода и садржаја, наставник најпре креира свој годишњи-глобални план рада из кога ће касније развијати своје оперативне планове. Дефинисани исходи олакшавају наставнику даљу операционализацију исхода на ниво конкретне наставне јединице.

Наставник је у планирању, припреми и остваривању наставе и учења аутономан. За сваки час треба планирати и припремити средства и начине провере остварености пројектованих исхода.

Ученици у седмом разред долазе са извесним знањем из области технике и технологије, која су стекли у предходним разредима, као и са одређеним животним искуствима у коришћењу различитих уређаја и учествовања у саобраћају. На томе треба градити даље стицање знања, овладавање вештинама, водећи рачуна да су изузетно важни исходи овог предмета формирање правилних ставова према техници и технологији, где је човек лично одговоран за њихову употребу и злоупотребу, као и за заштиту животне средине. Реализацијом вежби ученици откривају и решавају једноставне техничке и технолошке проблеме, упознају примену природних законитости у пракси, формирају свест о томе како се применом технике и технологије мења свет у коме живе.

Програм наставе и учења из предмета *Техника и технологија* захтева разноврстан методички приступ, с обзиром на различитост функција и карактера појединих делова програмских садржаја, као и психофизичких могућности ученика. За успешно остваривање програма, односно циља учења, потребно је организовати наставу у складу са следећим захтевима:

- уводити ученике у свет технике и савремене технологије на занимљив и атрактиван начин, чиме се подстиче њихово интересовање за техничко стваралаштво;
- омогућити ученицима да исказују властите креативне способности, да траже и налазе сопствена техничка решења и да се доказују у раду;
- систематизовано излагати ученике проблемским ситуацијама - расподела комплексних задатака на низ једноставнијих захтева,

идентификовање елемената које ученик мора узети у разматрање приликом решавања проблемских ситуација, као и подстицање ученика на коришћење различитих когнитивних процеса, као што су индуктивно и дедуктивно закључивање, поређење, класификација, предвиђање резултата, трансфер знања од познатог на непознато;

- обезбедити услове да ученици на најефикаснији начин стичу трајна и применљива научно-технолошка знања и да се навикавају на правилну примену техничких средстава и технолошких поступака;
- не инсистирати на запамћивању података, поготову мање значајних чињеница и теоријских садржаја, који немају директну примену у свакодневном животу;
- ради што успешније корелације одговарајућих садржаја, усклађивања терминологије, научног осмишљавања садржаја и рационалног стицања знања, умећа и навика, неопходна је стална сарадња са наставницима *информатике и рачунарства, физике, математике, хемије, биологије и ликовне културе*, у циљу развоја међупредметних компетенција;
- приликом конкретизације појединих садржаја, нарочито упознавања нових и савремених технологија, у обзир узимати специфичности средине и усклађивати их са њеним потребама.

С обзиром да је настава *Технике и технологије* теоријско-практичног карактера, часове треба остваривати са одељењем подељеним на групе, односно са највише 20 ученика. Програм наставе и учења треба реализовати на спојеним часовима.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

У оквиру области Животно и радно окружење развијати међупредметне компетенције

– Одговоран однос према околини и Естетичку.

У склопу области Саобраћај развијати међупредметну компетенцију

– Одговоран однос према здрављу.

У области Техничка и дигитална писменост развијати међупредметне компетенције

– Дигиталну, Рад са подацима и информацијама и Комуникација.

У оквиру области Ресурси и производња развијати међупредметне компетенције

– Естетичка, Одговоран однос према околини, Одговоран однос према здрављу и Компетенција за учење.

У области Конструкторско моделовање развијати међупредметне компетенције

– Предузетништво, Решавање проблема, Сарадња, Дигиталну и Комуникација.

ГЛОБАЛНИ (ГОДИШЊИ) ПЛАНА РАДА НАСТАВНИКА ЗА ШКОЛСКУ 2019/2020.
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ (редовна настава)

РАЗРЕД И ОДЕЉЕЊА: VII

ИСХОДИ: Исход и циљ физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Наставна тема	Исходи
Иницијална мерења	Упоређује и анализира сопствене резултате са тестирања уз помоћ наставника са вредностима за свој узраст
Атлетика	Примени достигнути ниво усвојене технике кретања у игри, спорту и свакодневном животу, развија своје моторичке способности применом вежбања из атлетике
Основе тимских и спортских игара (одбојка)	Изведе елементе одбојкашке технике, да зна да примени основна правила одбојке, користи елементе технике у игри
Гимнастика	Одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела, примени вежбања из гимнастике за развој моторичких способности
Ритмика и плес	Изводе кретања у различитом ритму, игра народно коло, изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу и без ње
Основе тимских и спортских игара (кошарка, рукомет, фудбал)	Користи елементе технике у игри, да зна да примени основне тактичке елементе спортских игара и учествује на такмичењима између одељења

Наставна тема	Садржаји
Физичке способности-иницијална мерења-примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности	Основни садржаји: вежбе за развој снаге, гипкости, аеробне издржљивости, брзине, координације
Атлетика	Основни садржаји: техника спринтерског трчања, истрајно трчање - припрема за крос, техника штафетног трчања, скок удаљ, бацање кугле, скок у вис Проширени садржаји: тробој
Основи тимских и спортских игара	Одбојка-основни елементи технике, тактике и правила игре Кошарка-сложенији елементи технике, тактике и правила игре

	Рукомет-игра уз примену правила Фудбал-игра уз примену правила
Гимнастика	Основни садржаји: вежбе и комбинације вежби карактеристичних за поједине справе-тло, прескок, греда Проширени садржаји: на тлу и справама сложеније вежбе и комбинације вежби
Ритмика и плес	Основни садржаји: вежбе са вијачом, обручем и лоптом, народно коло „Моравац“, Енглески валцер Проширени садржаји: састав са обручем, лоптом и вијачом
Физичка и здравствена култура-Физичко вежбање испорт	Основни садржаји: Основна подела вежби Функција скелетно-мишићног система Понашање према осталим субјектима у игри (судији, играчима супротне и сопствене екипе) Чување и одржавање материјалних добара која се користе у вежбању Облици насиља у физичком васпитању и спорту Навијање, победа, пораз, решавање спорних ситуација Писани и електронски извори информација из области физичког васпитања и спорта Здравствено - основни садржаји: утицај аеробног вежбања (ходање, трчање) на кардиореспираторни систем Значај употребе воћа и поврћа и градивних материја (протеини и беланчевине) у исхрани Подела енергетских напитака и последице њиховог прекомерног конзумирања Прва помоћ након површинских повреда (посекотине и одеротине) Последице конзумирања цигара и алкохола Додаци исхрани – суплементи Вежбање и менструални циклус

МЕЂУНАРОДНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ У СЕДМОМ РАЗРЕДУ – ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Област/Тема	Време реализације										Тип часа			Међупредметне компетенције
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	O	Y	C	
Уводни час	1													
Иницијална мерења	3								5					Рад са подацима и информацијама
	5	6						3	3					Одговоран однос према

Атлетика														околини и здрављу
Основе тимских и спортских игара-одбојка		4			5	2	3	3		4				Сарадња
Гимнастика			8	8	2	2								Развијање осећаја за правилно држање тела и креативност
Ритмика и плес							6							Развијање осећаја за естетику и традицију
Основе тимских и спортских игара – кошарка, рукомет, фудбал	4	4	5	4	3	2	4	3	4	2				Сарадња
УКУПНО	13	14	13	12	10	6	13	9	12	6				

Концепција Физичког и здравственог васпитања заснива се на јединству наставних и ваннаставних организационих облика рада, као основне претпоставке за остваривање циља кроз достизање исхода и стандарда овог васпитно образовног подручја

А. Часови физичког и здравственог васпитања - методе и облике рада наставник бира у складу са потребама и могућностима ученика и материјално - техничким условима за рад

Б. Секције - формиране су према интересовању ученика и наставника - рукомет секцију води наставник Иван Грујичић, кошарка - секцију води наставник Бошко Витомировић, одбојка - Драгана Шкембаревић и фудбал - Дејан Крталић

В. Недеља школског спорта - за ученице планира се турнир у одбојци, а за ученике турнир у фудбалу, културне манифестације са циљем промоције физичког вежбања, спорта и здравља, фолклор, плес, музичко спортске радионице, ђачке трибине и радионице о здрављу, спорту, рекреацији, ферплеју и последицама насиља у спорту

Г. Активности у природи - кросеви, зимовање, летовање-камповање, излет са пешачењем до 7 км

Д. Школска и ваншколска такмичења - планира се такмичење најмање једне спортске игре, као и ваншколска такмичења која су у систему спортских такмичења Републике Србије, спортске игре - рукомет, кошарка, одбојка, фудбал, атлетика, пливање, ватерполо, шах, стони тенис...

Ђ. Корективно-педагошки рад – ове активности организују се са ученицима који имају смањене физичке способности и лоше држање тела

Школски програм за предмет Информатика и рачунарство, 7 разред

Редни број часа	Назив наставне јединице	Тип часа
	1. Дигитална писменост	
1	Уводни час	
2	URL, DNS, IP адреса. Хипервеза и хипертекст	Обрада
3	Електронска пошта	Обрада
4	Рад на дељеним документима (текстуалним документима / презентацијама /упитницима...) у облаку.	Обрада
5	Вежбаоница	Утврђивање
	2. ИКТ	
6	Рад на текстуалном документу	Обнављање
7	Рад на текстуалном документу	Обнављање
8	Карактеристике рачунарске графике (пиксел, резолуција, RGB и CMYK модели приказа боја, растерска и векторска графика).	Обрада
9	Рад у програму за растерску графику.	Обрада
10	Рад у програму за векторску графику.	Обрада
11	Вежбаоница	Утврђивање
12	Вежбаоница	Утврђивање
13	Креирање гиф анимације	Обрада
14	Креирање гиф анимације	Утврђивање
15	Снимање екрана, снимање кратког видео туторијала	Утврђивање
16	Пројектни задатак - израда плана	Обрада
17	Пројектни задатак	Утврђивање

18	Демонстрација радова ученика	Систематизација
	3. Рачунарство	
19	Основне технике програмирања у Пајтону	Обнављање
20	Основне технике програмирања у Пајтону	Обнављање
21	Основне технике програмирања у Пајтону	Обнављање
22	Основне технике програмирања у Пајтону	Обнављање
23	Библиотека PyGame, структура програма, координатни систем, задавање боја	Обрада
24	Цртање дужи, квадрата, правоугаоника и многоуглова	Обрада
25	Цртање кругова и елипса	Обрада
26	Вежбаоница	Утврђивање
27	Учитавање и приказ слика, писање текста	Обрада
28	Догађаји и реаговање на њих, реаговање на тастере тастатуре	Обрада
29	Реаговање на догађаје мишем	Обрада
30	Једноставне игре	Утврђивање
31	Анимације - кретање објеката по екрану	Обрада
32	Комбиновање анимације и реаговања на догађаје	Утврђивање
33	Пројектни задатак - израда плана	Обрада
34	Пројектни задатак	Утврђивање
35	Пројектни задатак	Утврђивање
36	Демонстрација радова ученика	Систематизација

Ред. број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА / ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за обраду	Број часова за обраду за остале типове часова	Међупредметне компетенције
1.	Дигитална писменост	5	3	2	1, 4, 6, 8, 9, 10,11
2.	ИКТ	13	5	8	1, 2, 4, 8, 9, 10, 11
3.	Рачунарство	18	8	10	1, 8, 9,11
	Укупно	36	16	20	

Наставна тема	Исходи
Дигитална писменост	<ul style="list-style-type: none"> - креира, форматира и шаље електронску пошту; - обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности; - препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити; - сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о

	<p>одговарајућим нивоима приступа;</p> <ul style="list-style-type: none"> - подешава хипервезе према делу садржаја, другом документу или веб локацији;
ИКТ	<ul style="list-style-type: none"> - разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста; - користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста; - објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја; - креира растерску слику у изабраном програму; - креира векторску слику у изабраном програму; - користи алате за уређивање и трансформацију слике; - креира гиф анимацију; - креира видео-запискоришћењем алата за снимање екрана;
Рачунарство	<ul style="list-style-type: none"> - уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике; - употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика; - планира, опише и имплементира решење једноставног проблема; - проналази и отклања грешке у програму;
Пројектни задатак	<ul style="list-style-type: none"> - сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; - креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове, табеле и анимације; - креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; - поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; - вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ Информатика и рачунарство 7.разред

Област/Тема	Месец											Свега	
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	Обрада	Утврђивање	
1. Дигитална писменост	4	1									3	2	
2. ИКТ	5	4	4	4	1						5	8	
3. Рачунарство				2	2	4	4	4	2	8		10	18
Укупно	4	5	4	4	3	2	4	4	4	2	16	20	
	36												

Ред. број	Наставна тема	Међупредметне компетенције	Стандарди
1.	Дигитална писменост	Компетенција за учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, одговоран однос према здрављу, естетичка компетенција	/
2.	ИКТ	Компетенција за учење, комуникација, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву	

3.	Рачунарство	Компетенција за учење, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, предузимљивост и оријентација ка предузетништву	
----	-------------	--	--